

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΝ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ
ΓΕΩΡ. Τ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩΑΝ. ΚΑΠΕΤΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ
ΣΤ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΟΝ

"ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ", - ORGANE DE L'ASSOCIATION DES EMPLOYÉS DE LA BANQUE NATIONALE DE GRÈCE,

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19 - ΤΗΛ. 27-944

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΛ. ΧΑΜΨΑΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1937
ΕΤΟΣ Γ' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 38

ΤΟ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΚΑΜΑΛ ΑΤΑΤΟΥΡΚ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΜΙΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ

Υπό Dr ED. O. GEYER. Άρθρον δημοσιευθέν
εις τὸ εβδομαδιαῖον περιοδικὸν «Die Bank».

Τὰ ὑπὸ τῆς Κεμαλικῆς Τουρκίας ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν πολιτικὴν αὐτῆς φαίνονται ἐκπληκτικώτερα τῶν ὄσων αὕτη παρουσίασεν εἰς τὰ πεδία τῆς βιομηχανικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ τῆς προσπάθειας ἀναμορφώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους ἀνέλαβε νὰ χρηματοδοτήσῃ τὴν ὄλην Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν, εἰδικῶς τὴν χρηματοδοτήσιν τῆς ἐκ τῶν πρωτογόνων μεθόδων τῆς εἰς μᾶλλον συγχρονισμένον σύστημα ἐργασίας τραπέζης γεωργίας, καὶ τὴν χρηματοδότησιν τῆς εἰς εὐρείαν κλίμακα τελομένης βιομηχανοποιήσεως ἀπάσης τῆς χώρας.

Ἄτατούρκ, εἰς τὰ ἐξῆς τρία πράγματα. Πρῶτον εἰς τὸ σχετικῶς εὐνοϊκὸν ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς ποιοτικῶς τε καὶ ποσοτικῶς βελτιωμένης γεωργικῆς παραγωγῆς. Δεύτερον, εἰς τὴν ὑπαρξίν μεγάλην ὀρυκτοῦ πλούτου ἢ ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὁποῦ ἀποτελεῖ πηγὴν σοβαρῶν ἐξευρέσεως χρηματικῶν πόρων καὶ ξένου συναλλάγματος. Τρίτον, εἰς τὴν τήρησιν τῆς παλαιᾶς οἰκονομικῆς ἀρχῆς: Ἐκεῖναι μόνον αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ ἐνισχύωνται διὰ δανείων αἵτινες προβλέπεται ὅτι ἐντὸς ὀρισμένων ἐτῶν θὰ δυνηθῶσι νὰ πληρώσωσι τοῦλάχιστον τὸν τόκον καὶ τὸ κεφάλαιον, ἂν μὴ πλεόν, ὅποτε αὐταὶ συντελοῦσιν εἰς ἀνακούφισιν τοῦ φορολογουμένου, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα ἰδρύματα νὰ χρηματοδοτῶνται ἐκ τῶν τρεχουμένων εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου. Ἐν Τουρκίᾳ αἱ δαπάναι διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὸν στρατὸν καὶ τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν ἀπορροφῶσι σημαντικὸν μέρος τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ Κυβέρνησις ὅμως χωρεῖ πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματός της με τὴν σύνεσιν καὶ περισκεψίν ὥστε οὐ μόνον νὰ καλύπτῃ διὰ τῶν τρεχόντων ἐσόδων τοῦ Δημοσίου τὰς ἄνω δαπάνας, ἀλλὰ καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἀμέσως ἀποφερόντων κέρδος ἐξόδων. Τὰ ἐσωτερικὰ μέσα πληρωμῆς, αἵτινα ἀπαιτεῖ ἡ βιομηχανοποίησις προέρχονται ἐκ τῶν εἰσπραττομένων φόρων ἢ τῶν κερδῶν τῶν κρατικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον τὰ μέσα ταῦτα πληρωμῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσέλθωσιν ἀμέσως δι' αὐτοχρηματοδοτήσεως, ἐκ τῶν πόρων τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἢ τῶν συσταθεισῶν Τραπεζῶν. Τότε μόνον τὸ κράτος χρησιμοποιεῖ ὡς μέσον πληρωμῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνάλλαγμα, ὅσάκις τοῦτο προέρχεται ἐξ ὑπάρχοντος ἐξαγωγικοῦ πλεονάσματος. Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει τὸ Κράτος ἢ αἱ Κρατικαὶ Τράπεζαι ἢ ἡ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους τελοῦσα βιομηχανία ἀναλαμβάνουσι μέγα χρέος εἰς ξένον νόμισμα, ἀλλ' ἀφίνουσιν εἰς τοὺς ξένους προμηθευτὰς τὴν εὐθύνην νὰ ἐπιλύσωσι τὸ πρόβλημα τοῦ διακανονισμοῦ τῆς πληρωμῆς, τούτεστιν διὰ τῆς ἐξαγωγῆς καὶ διαθέσεως τουρκικῶν προϊόντων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἵνα καλυφθῇ τοιοῦτοτρόπως ἡ ἀξία τῶν εἰσαγομένων ἐν Τουρκίᾳ ξένων ἐμπορευμάτων. Ἡ θεμελιώδης αὕτη ἀρχὴ ἀποτελεῖ ἐπίσης τὴν βᾶσιν τῆς σπουδαίας ἰδιωτικῆς ἀγγλοτουρκικῆς συμφωνίας δι' ἣς θὰ χρηματοδοτηθῶσι τὰ σιδηροδρομικὰ καὶ χαλυβουργικὰ

τοῦ Καρμπούκ. Ὁ τρόπος οὗτος πληρωμῆς θεωρεῖται ὡς ὁ μόνος παραδεκτὸς κατὰ γενικὸν κανόνα. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Καμάλ Ἄτατούρκ ἤτις παρέλαβε τὰ δημόσια οἰκονομικὰ καὶ τὸ τραπεζικὸν σύστημα τῆς Τουρκίας εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ἀναδιοργάνωσεν ταῦτα ἐκ βάθρων. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι κατόπιν τοῦ νεοτουρκικοῦ κινήματος καθιερωτὶς ἐτῆσι ἀπὸ τοῦ 1908 ἤδη προϋπολογισμὸς ἐν Τουρκίᾳ. Ἡ μόνη ὅμως βελτίωσις συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἐνεφάνιζεν οὕτος ἀπλῶς τὸ ἐκάστοτε ἐλλειμμα χωρὶς καὶ νὰ καταβάλλεται ἡ παραμικρὰ προσπάθεια πρὸς ἀντιμετώπισιν τούτου ἢ μόνον διὰ συνεχῶς αὐξαντος δημοσίου χρέους. Ἐλθὼν ὁ Καμάλ ὅμως μετέβαλλεν ἄρδην τὴν ὀπισθοδρομικὴν ἀνατολήν, ἀπὸ ἀπόψεως συστήματος διοικήσεως, τεχνικῶν μεθόδων, δικαίου καὶ φυσικῶ τῷ λόγω δημοσίων οἰκονομικῶν. Διερωτώμεθα ἡμεῖς οἱ εὐρωπαῖοι ἂν ὁ Καμάλ ἐπραξεν ὀρθῶς, ῥυθμίσας ὀρθολογιστικῶς τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν τῶν συμπατριωτῶν του, καταργήσας τὸ φέσι καὶ ἀπειλήσας μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐπιμένοντας νὰ φέρωσι τὸ ἄνω κάλυμμα, ἀπαρηνήθεις τὸν Ἰσλαμισμὸν καὶ τὴν δύναμίν του, καὶ ἐπιβαλλὼν ἐπιμόνως τὴν μίμησιν τῶν ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ὅπως ὅποτε ὅμως ὅ,τι ἐπέτυχεν ὁ Καμάλ ἀπὸ ἀπόψεως ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας του δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ. Ἡ κυκλοφορία χαρτονομίσματος δὲν ἠξήθη, ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος παρέμεινε σταθερά, ὁ προϋπολογισμὸς τέλος ἰσοσκελίσθη. Δυσχέρεια ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπὸ πιστωτικῆς ἀπόψεως δὲν παρημποδίσαν τὴν ἄνω εὐνοϊκὴν ἐξέλιξιν. Τὸ κυκλοφοροῦν σήμερον χαρτονομισμα ἐλάχιστον ὑπερβαίνει τὸ κατὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἐπίπεδον Ἀ.Τ. 160 ἑκατομμ. Δι' ἐποχιακοὺς λόγους ὁ ὄγκος τῆς κυκλοφορίας αὐξάνει πάντοτε μετὰ τὸν θερισμόν. Κατὰ τὴν περίοδον 1922—1929 ἡ Λίρα Τουρκίας ὑπετιμήθη ἀπὸ Ἀ.Τ. 7, 28 τὴν Στερλίαν εἰς Ἀ.Τ. 10, 08 τὴν Στερλίαν δηλαδὴ αὕτη ἐλάχιστη ὑπετιμήθη ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑποστάντα πληθωρισμὸν εὐρωπαϊκὰ νομίσματα τῷ 1922—1924. Κατὰ Φεβρουάριον 1930 ἡ Τουρκικὴ Λίρα ἐσταθεροποιήθη εἰς Ἀ.Τ. 10, 30 τὴν Στερλίαν. Ὅταν κατὰ Σεπτέμβριον 1931 ἡ Ἀγγλία ἐγκατέλειπε τὴν χρυσοῦν βᾶσιν, ἡ Τουρκικὴ Λίρα δὲν ὑπετιμήθη ἐπίσης, ἀλλὰ συνεδέθη μετὰ τὸ Γαλλικὸν φράγκον πρὸς 12,06 φρ. τὴν Ἀ.Τ. Ἡ Τουρκικὴ Λίρα

δὲν παρεσύρθη τέλος εἰς τὴν κατάρρευσιν τῆς ὁμάδος τοῦ χρυσοῦ. Ἀπὸ ὀκταετίας ἤδη ἡ περιεκτικότης αὐτῆς εἰς χρυσὸν παραμένει ἀμετάβλητος. Μετὰ τὴν κατάρρευσιν τῆς ὁμάδος τοῦ χρυσοῦ, ἡ Λίρα Τουρκίας συνεδέθη πάλιν μετὰ τὴν σταθερωτέραν Λίραν Ἀγγλίας οὐχὶ μετὰ τὴν παλαιὰν σχέσιν Ἀ.Τ. 10,30 τὴν Στερλίαν, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰς τὴν ὑποτιμημένην ἀγγλικὴν Λίραν ἀναλογοῦσαν νέαν τοιαύτην Ἀ.Τ. 6,35—6,38 τὴν Στερλίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον οὐδ' ἡ ἐλαχίστη διάθεσις ὑπάρχει μεταβολῆς τῆς τιμῆς τοῦ νομίσματος. Οἱ Τούρκοι οἰκονομολόγοι ἔχουσιν ἀντιληφθῆ σαφῶς, ὡς τοῦτο ἀπεδείχθη εἰς ἄλλας χώρας τρανῶς, ὅτι μόνη ἡ νομισματικὴ ὑποτίμησις δὲν δύναται νὰ βελτιώσῃ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν ἂν δὲν συνοδεύηται συγχρόνως ὑπὸ ἄλλων μέτρων διαρρυθμίσεως τῆς πίστεως, τῆς παραγωγῆς καὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα πάλιν ὀρθῶς ἐφαρμοζόμενα δύναται νὰ εἶναι τόσον ἀποτελεσματικὰ ὥστε τὸ χονδρῶς εἶδος καὶ ἀπατηλὸν μέσον τῆς ἀπάξ ἢ κατ' ἐπανάλησιν ὑποτιμήσεως νὰ καταστῇ περιττόν. Αἱ οἰκονομικαὶ ἀποτυχίαι ἀσθενῶν Κυβερνήσεων ἄλλων χωρῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπιχειρήματα ἱκανὰ νὰ ἀντικρούσωσι τὰς ἄνω ὑγιεῖς ἀρχὰς τῆς Τουρκικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ὅλοκληρον τραπεζικὸν σύστημα ἐθεμελιώθη ἐν Τουρκίᾳ ἵνα παράσχῃ ἀρωγὴν εἰς τὴν Γεωργίαν, τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον. Ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἰδιωτικαὶ τράπεζαι ἀφορῶμεναι, πᾶσαι αἱ Τουρκικαὶ Τράπεζαι εἶναι κατ' οὐσίαν Κρατικαί. Τὸ Κράτος ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του τὸ πλεῖστον τῶν μετοχῶν τῶν τραπεζῶν καὶ διορίζει τοὺς Διευθυντὰς των. Τὰ ἄνω τραπεζικὰ ἰ-

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Παρισίοις ἐδρεύοντος Κεντρικοῦ Γραφείου Εὐρώπης «Ἰδρύματος Ρομφέλλεο», ἀπέστειλε κατ' αὐτὰς, πρὸς τὸν ἐν τῷ Κεντρικῷ Κῆτι τῆς Τραπεζῆς μας, ὑπερητοῦντα συνάδελφον κ. Ἀλέξανδρον Ἰωάν. Λοβέδρον, ἐπιστολήν, δι' ἣς καθιστᾷ αὐτῷ γνωστὸν, ὅτι εἰς ἐπιβράβευσιν τοῦ μέχρι σήμερον ἐπιστημονικοῦ τοῦ ἔργου προσεκοίθη, κατόπιν τῆς ἀπὸ 31 Μαΐου, ἐ. ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, ὅπως, δαπάναις τοῦ Ἰδρύματος, ἀποσταλῇ μόνος αὐτὸς ἐξ Ἑλλάδος εἰς οἰομένην τῆς ἀπολύτου τοῦ ἐπιλογῆς Πανεπιστήμιον τοῦ Ἑξωτερικοῦ ἐπὶ ἐν ἔτος, ὅπως συνεχίσῃ τὰς ἐπιστημονικὰς του του ἐργασίας. Ὡς γνωστὸν τὸ παγκόσμιον τοῦτο φήμις Ἰδρυμα, πλὴν τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν σκοπῶν οὐδ' ἐπιδιώκει, προβλέπει ἐν τῷ Ὁρογισμῷ του καὶ τὴν ἀποστολὴν νέων ἐπιστημόνων κατηρητισμένων καὶ διακριθέντων ἐν κλάθῳ τῆς ἐπιστήμης των πρὸς συμπλήρωσιν καὶ εἰδίκευσιν τῶν σπουδῶν των. Ἡ ἐπιλογὴ ἐκ τῶν πρὸς ἀποστολὴν ὑποψηφίων, ἀσθητῶν καὶ ἀνεπιρροῦστος, διενεργεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς διεθνούς φήμης καὶ βιούτητος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφ' ἐκάστον τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐκπονηθέντων ἔργων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βάσει ὑποδείξεων ἐκ μέτρους Πανεπιστημίων καὶ ἄλλων συναφῶν ἰδρυμάτων καὶ προσωπικοτήτων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ. Ἡ τελειωτικὴ δὲ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης διατρέχει μετὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς λεπτολόγου καὶ πολυχρόνιον προκοιμητικὴν διαδικασίαν. Ἐνόητον ὄθεν τυγχάνει πόσον ἐξαιρετικὴ εἶναι διὰ νέον ἐπιστήμονα ἡ τοιαύτη ἐπιλογὴ, ἀποτελοῦσα δι' αὐτὸν εἰς τὸ μέλλον τίτλον ἐπιστημονικόν. Ὁ Διοικητὴς μας κ. Ἰ. Δροσόπουλος λαβὼν γνώσιν τῆς διακριτικῆς ταύτης τιμῆς, τῆς ἀπονημθείσης εἰς ὑπάλληλον τῆς Τραπεζῆς, ἐδηλῶν ἐμπράκτως τὴν χαρὰν του, ἔσπευσεν αὐθόρμητος νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀπαιτου-

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίς 3 Τὰ πεπραγμένα τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως κατὰ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ἔτος.
5 Ὁ ἔλεγχος τῆς πίστεως Ὑπὸ κ. Roger Picard, Καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς Παρισίων.
» 6 Αἱ Ἀμερικανικαὶ καὶ Γερμανικαὶ Τράπεζαι κατὰ τὸ 1936.
» 7 Τὸ πρόβλημα τῆς φύσεως τῆς ἐκ συναλλαγματικῆς ἐνοχῆς (Ἱστορικὴ φάσις, θεωρητικὴ διερεύνησις, κρίσις καὶ συμπεράσματα). Ὑπὸ κ. Ἀνδρέου Λουκοπούλου, παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος,
» 9 Κτηνοτροφία, κατατοπιστικὴ ἐρευνα.
» 10 Οἰκονομικαὶ εἰδήσεις ἐξωτερικοῦ—Τὰ κυριώτερα ἐμπορεύματα.
» 11 Ἑλληνικὴ Οἰκονομικὴ Κίνησις.
» 12 Τὰ κυριώτερα πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ γεγονότα.

‘ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ,

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

‘Εσωτερικού	Δοχ.	60
‘Εξωτερικού	Δολ.	2
Γιμν. φύλλου	Δρ.	5
Είδ. κτλ. εκδόσεως	Δοχ.	10

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ :

X. ΧΑΝΔΑΝΟΣ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19

Τὰ ἐμβλήματα ἐπ’ ὀνόματι τῆς
‘ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

Αἱ ἀποδείξεις δέον νὰ φέρωσι
τὴν ὑπογραφήν τοῦ Διαχειριστοῦ
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Περιοδικοῦ.

Παραμιλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρο-
μηταί, ὅπως γνωστοποιῶν εἰς
τὰ γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ πᾶσαν
μεταβολὴν τῆς διευθύνσεως τῶν.

Δυναμίει τοῦ περὶ Τύπου Νόμου

‘Υπεύθυνος ἐπὶ τῆς ‘Υλῆς

ΑΑ-ΧΑΝΔΑΝΟΣ Αμερικῆς 19

Προϊσταμένος Τυπογραφείου

ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κυριακῶν 79 — Πετρίδιονα

δρῦματα θέτουσι τὰς βάσεις, χρηματοδοτοῦσι καὶ ἐπιβλέπουσι τὸν ἀρμόδιον κλάδον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ὅστις τὰς ἀφορᾷ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἰδρυτικὸν κεφάλαιον, ἡ τὸ αὐτῆς βραδύτερον μετοχικὸν κεφάλαιον τῶν τραπεζῶν δὲν ἔχει καταβληθῆ ἔξ ὀλοκλήρου, οὕτως ὥστε παραμένει περιθώριον πρὸς ἐπένδυσιν κεφαλαίων. Ἡ σπουδαιότερα ἀπὸ τοῦ 1933 βιομηχανικὴ τράπεζα εἶναι ἡ Sümer Bank μὲ ὀνομαστικὸν σήμερον κεφάλαιον Λ.Τ. 62 ἑκατομμ., δυνάμενον νὰ ἀύξηθῃ μέχρι Λ.Τ. 80 ἑκατομμ. Αὕτη ἔχει ἀναλάβει νὰ χορηγήσῃ πιστώσεις εἰς τοὺς βιομηχάνους, νὰ προμηθεύσῃ διὰ Δανείων μηχανὰς καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ δύο πενταετή σχέδια. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἄνω ἀποστολῶν, δέον αὕτη νὰ διευθύνῃ τὰ ἐργοστάσια τοῦ Karabuk καὶ νὰ διακανονίσῃ τὰ τοῦ σχεδίου τῶν ἀγροτοῦρ-κικῶν λογαριασμῶν.

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐσωτερικῆς ναυτιλίας ἰδρύθη τὴ **ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**, διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀποθηκῶν ἡ Deniz Bank. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1936 ὑψίσταντο 44 τράπεζαι μὲ συνολικὸν κεφάλαιον ὑπερβαίνον τὰς Λ. Τ. 100 ἑκατομμ. Ἡ Etibank ἀσχολεῖται μὲ τὰς ἐργασίας τῶν μεταλλείων. Συνεστήθη τῷ 1936 μὲ κεφάλαιον οὐχὶ ὀλοσχερῶς καταβληθὲν Λ.Τ. 20 ἑκατομμ., μὲ ἀποστολὴν νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἐκμεταλλεῖ τὸν ὄρυκτον πλοῦτον τῆς χώρας, ὡς καὶ νὰ ἰδρύσῃ ἐργοστάσια παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ. Τὸ ἰδρυτικὸν κεφάλαιον πασῶν τῶν ἄνω τραπεζῶν κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἠδὲ καὶ μὲ τὴν

μὲν ἔτησίαν ἀπουσίας ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν.

Ἡ «Τραπεζιτικὴ» ἀγγέλλουσα ταῦτα οὐδὲν ἄλλο ἔχει νὰ προσθέσῃ εἰμὴ:

α') νὰ ἐξάρῃ τὴν εἰρηνικὴν καὶ συγκλητικὴν χειρονομίαν τοῦ Λιουκίτου μας,

β') νὰ συγχωρῇ ὀλοψύχως καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸν ἐλεγκτὸν συνάδελφον κ. Λοβέρδον, διὰ τὴν γενομένην αὐτῷ δικαίαν ἄλλως τε, τιμητικὴν διάκρισιν καὶ

γ') νὰ προβάλῃ τοῦτον ὡς παρὰδειγμα εἰς τοὺς νεωτέρους συναδέλφους καὶ νὰ τονίσῃ εἰς αὐτοὺς μετὰ θέρμης, ὅτι ἡ ἀξία καὶ ἡ ἐργατικότης ἀργῆ ἢ ταχέως ἀναγνωρίζονται καὶ ἐπιβραβεύονται εἴτε ἐσῶθεν εἴτε ἔξωθεν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τέλει ἐπιβάλλονται. Π. Γ. Α.

(Σ. Σ.) Ὁ κ. Ἄλ. Ι. Λοβέρδος συγγραφεὺς πολλῶν μέχρι τοῦδε ἔργων οἰκονομικῆς φύσεως ἐβραβεύθη τῷ 1931 παρὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἔργον του: «Τὰ ἐπιτόκια ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χρηματοοικονομικῇ Ἐπιπέδῳ» μὲ δαπάνην τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

πάροδον τῶν ἐτῶν ἐκ τμήματος τῶν σημαντικῶν φορολογικῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀποκομισθέντων μερισμάτων κερδῶν. Μολοντοὶ οἱ φόροι εἶναι λίαν ὑψηλοί, αἱ καταθέσεις ταμιευτηρίου ἐμφανίζουσιν συνεχῆ αὐξήσιν.

Ἡ παλαιότερα τράπεζα τοῦ ὄλου Τραπεζικοῦ Συστήματος εἶναι ἡ κατὰ τὸ 1888 ἰδρυθεῖσα καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἔκτοτε εὐρυνθεῖσα καὶ ἀναδιοργανωθεῖσα Τουρκικὴ Ἀγροτικὴ Τράπεζα, οἱ πόροι τῆς ὁποίας προέρχονται ἐκ τινος ποσότητος μεταβληθέντος προσθέτου τέλους ἐπὶ τοῦ ἀποκομισθέντος φόρου γεωργικοῦ εἰσοδήματος.

Ἡ κυρία ἀποστολὴ αὐτῆς σήμερον εἶναι ἡ ρύθμισις τῶν γεωργικῶν χρεῶν. Ὡς εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου, οὕτως καὶ ἐν Τουρκίᾳ ἡ εἰσαγωγὴ νέων μεθόδων εἰς τὴν Γεωργίαν συνεπήγαγεν αὐξήσιν τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, ἡ πληρωμὴ τῶν τόκων τῶν ὁποίων κατέστη δυσχερὴς μετὰ τὴν ὑποτίμησιν τῶν προϊόντων τῷ 1929. Τοῦτου ἕνεκα ἐκηρύχθη χρεωστικὸν τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν διαρκείας 15 ἐτῶν. Ὁ τόκος ἀπάντων τῶν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἀναληφθέντων χρεῶν καθωρίσθη εἰς 3 ο) ἐν ἡ περιπτώσει οἱ ὀφειλέται ἐξιδίου τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἐξοφλήσῃσι τὸ χρέος τῶν ἐντὸς 15ετίας. Τὰ 97 ο) τῶν ὀφειλετῶν παρεδέχθησαν τὴν ἄνω λύσιν. Ἡ οὕτως εἰς βάρος τῆς Τραπεζῆς προκύπτουσα διαφορά τῶν καλύπτεται δι' ἐτήσιου κονδυλίου ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου ἐκ Λ. Τ. 1 ἑκατομμ. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ σχεδίου ἐξοφλήσεως χρεῶν τολμηρὸν ὡς ἐκ τῆς ταχέως βραχείας σχετικῆς ἐξοφλήσεως, λειτούργει ἀπροσκόπτως καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἀχθῇ εἰς αἴσιον πλεονάζον, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐν τῷ μεταξὺ λίαν ἀύξηθεῖσα γεωργικὴ παραγωγή καὶ τὸ ὑψωθὲν ἐπίπεδον τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων ὑποχωρήσῃσι σημαντικῶς.

Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐφαρμόζει ὀρθῶς τὴν ὑγιᾶ ἀρχὴν τῆς αὐτοχρηματοδοτήσεως, χρησιμοποιοῦσα τὰ κέρδη καὶ μερισματα τοῦ Κράτους ἐκ διαφόρων αὐτοῦ ἐπιχειρήσεων πρὸς χρηματοδότησιν νέων βιομηχανιῶν ἢ ἀνακούφισιν τῶν ἤδη ὑφισταμένων κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ὄλον οἰκονομικὸν κύκλωμα λειτούργει καλῶς, θὰ ὑπάρξῃσι κλάδοι ἐξ ὧν θὰ προκύψῃσι πλεονάζον κέρδος χρησιμοποιοηθὸς διὰ τὰς κατασκευασζομένας τεραστίας ἐγκαταστάσεις, διὰ τὴν ἐναρξιν καὶ διατήρησιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῆς παρεχόμενης συνδρομῆς ὑπὸ ξένων βιομηχανιῶν, καὶ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν μὲ τὰ καλύτερα καὶ νεώτατα τεχνικά μέσα. Τίθεται τὸ ἐρώτημα: ἀρὰ γε εἶναι δυνατόν ἄνευ δημιουργίας τεραστίου χρέους νὰ βιομηχανοποιηθῇ καὶ τεχνητῶς ἀρδευθῇ μὴ σχετικῶς πτωχὴ γεωργικὴ χώρα; Μάλιστα, τοῦτο εἶναι δυνατόν, ὅταν τὰ προϊόντα τῆς γονίμου ἐδαφικῆς ἐπιφανείας εἶναι καλῆς ποιότητος καὶ πωλοῦνται ἱκανοποιητικῶς, καὶ ὅταν εἰς τὸ ὑπέδαφος κρύπτεται πολὺς ὄρυκτος πλοῦτος. Πόσον μέγας εἶναι ὁ ὄρυκτος πλοῦτος τῆς Τουρκίας ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν. Ὀλιγώτερον βεβαίως τῶν θησαυρῶν τῶν μύθων τῆς Χαλμιᾶς, πάντως ὅμως ἀρκετὸς διὰ τὴν συγχρονισθεῖσαν Τουρκίαν. Τὰ μέχρι σήμερον γνωστὰ κοιτάσματα χρωμίου, μολύβδου, ἀντιμονίου καὶ χαλκοῦ ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ ἐν πάσει περιπτώσει τὰς ἀξήθησας ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως.

Καθ' ὃν τρόπον τὸ Κράτος ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ

πλεῖστον τῶν μετοχῶν τῶν Τραπεζῶν, οὕτω καὶ αἱ Τράπεζαι κατέχουσι τὸ πλεῖστον τῶν μετοχῶν, συχνάκις δὲ καὶ ὀλοκλήρον τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπιχειρήσεων, τὰς ὁποίας ἴδρυσαν καὶ τῶν ὁποίων τὰ κέρδη κατὰ συνέπειαν συρρέουσιν εἰς τὴν συστήσαντα τὰς Τράπεζαν. Ἐκεῖ ἔγκεινται τὰ νέα κεφάλαια διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων. Ὅσον ἀποδοτικώτερα ἀποδοικνύονται αἱ ἐπιχειρήσεις, τόσο καὶ τὰ κέρδη τῶν τραπεζῶν εἶνε ὑψηλότερα, τόσο καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους ἀφθονώτερα, τόσο καὶ αἱ πιθανότητες ἐπεκτάσεως τῆς βιομηχανοποιήσεως μεγαλύονται. Ἡ βῆσις τοῦ ζητήματος εἰς τὴν σχεδὸν ἐξ ὄλοκληρου κρατικοποιηθεῖσαν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, ἔγκειται καθὼς τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς ἀδέσμευτον ἐθνικὴν οἰκονομίαν εἰς τὸ ἐξῆς: εἰς τὴν ἀποδοτικότητά μᾶς ἐκάστης ἐπιχειρήσεως. Ἐκ τῆς καλῆς ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἀποδοτικότητος μιᾶς ἐκάστης ἐργασίας ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ὄλου Σχεδίου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας εἴτε περὶ κρατικοποιήσεως οἰκονομίας πρόκειται εἴτε μὴ, εἴτε περὶ ἰδιωτικῆς οἰκονομίας πρόκειται, εἴτε περὶ κρατικοῦ κεφαλαιοκρατισμοῦ ἢ ἐπιτυχία πάντοτε ἐκ μιᾶς πηγῆς ἀπορρέει ἐκ τῆς ἀποδοτικότητος. Ἀκόμη καὶ αἱ μὴ δι' οἰκονομικὸν σκοπὸν γινόμενα κρατικὰ δαπάναι, κατ' ἐπιφανείαν ἀνεξάρτητοι πάσης ἀποδοτικότητος τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων, δέον ἐν τούτοις, μολοντοὶ εἰς ἰδεολογικοὺς μόνον σκοποὺς ἀποβλέπουσιν, νὰ βασίζωνται ἐπὶ τῆς λελογισμένης ἀποδοτικότητος τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, καὶ τοῦτο διότι ἐξ ἀγόνων ἐπιχειρήσεων χρήμα δὲν δύναται νὰ ἀντληθῇ διὰ τὴν μόνωσιν καὶ παιδείαν τοῦ ἔθνους. Δυνατὸν νὰ γίνῃ κακὴ χρῆσις τῆς ἀποδοτικότητος ὡς τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ καὶ δι' οἰκονομικῆς ἀξίας. Κακὴ πάντως χρῆσις αὐτῆς δὲν γίνεται ὅταν συμπεριλαμβάνεται αὕτη εἰς τὰ θεμέλια μιᾶς ὑγινοῦς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἀρίστην ἀπόδειξιν τοῦτου παρέχει ἡμῖν ἡ Τουρκία.

Τὴν κυρίαν πηγὴν κεφαλαίων τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους ἀποτελεῖ ἡ ἀναγκαστικὴ ἀποταμίεσις τῶν κερδῶν τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, γενομένη εἴτε ἀμέσως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κράτους, εἴτε ἐμέσως διὰ τῆς ἐπιβολῆς φορολογικῶν. Καὶ εἰς τὰς ἄλλας χώρας ἐπίσης τὸ κεφάλαιον δημιουργεῖται δι' ἐθελουσίας ἢ ἀναγκαστικῆς ἀποταμιεύσεως τῶν κερδῶν ἐκ τῆς ἐργασίας, πλὴν ὅμως ὁ πρὸς τοῦτο μηχανισμὸς εἶναι πολὺπλοκος καὶ δυσδιάκριτος, συχνάκις δ' ἐπίσης ἐμφανίζονται κριτικὸι οἵτινες εἴτε

ἐξ ἀγνοίας, εἴτε ἐκ προκαταλήψεως, ὑποτιμῶσι τὴν ἐμπορικὴν σημασίαν τῆς ἀποδοτικότητος ἀποκαλοῦντες αὐτὴν, πέπλον ἀποκρύπτοντα τὴν ἐννοίαν τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Ἀπ' ἐναντίας εἰς τὴν σημερινὴν Τουρκίαν ὁ μηχανισμὸς τοῦ δι' ἀποταμιεύσεως σχηματισμοῦ κεφαλαίου εἶναι φανερός καὶ εὐδιάκριτος, καὶ ἡ διαυγῆσκέψις τῆς Κεμαλικῆς Κυβερνήσεως ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς.

Κατ' ἀκριβεῖς στατιστικὰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Τουρκίας ἐνεφάνισε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλαφρὰν αὐξήσιν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ σημαντικὴν αὐξήσιν τῆς ἐξαγωγῆς. Αἱ εἰσαγωγαὶ ἐκ Γερμανίας ἀπὸ Λ. Τ. 35 1/2 ἑκατομμ. τῷ 1935 ἠδὲ ἦσαν εἰς Λ.Τ. 47,7 ἑκατομμ. τῷ 1936, ἀντιστοίχως ἡ ἐξαγωγὴ ἠδὲ ἦσαν ἀπὸ Λ.Τ. 39,2 ἑκατ. εἰς Λ.Τ. 60 ἑκατομμ. Δευτέρα χώρα κατὰ σειρὰν εἰς σπουδαιότητα ἀπὸ ἀπόψεως ἐμπορικῶν συναλλαγῶν ἔρχονται εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν μετὰ τὴν Γερμανίαν, αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι: Εἰσαγωγαὶ εἰς Τουρκίαν Λ.Τ. 9 ἑκατομμ. ἐξαγωγαὶ Λ.Τ. 13,4 ἑκατομμ. Ἐπονταὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἰταλία. Κυρίως ἐξάγονται καπνὰ, ἀμύγδαλα καὶ σταφίς ἀναλογούντα εἰς 20,6 ο) 11,5 ο) καὶ 8,66 ο) τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς. Τὰ 40 ο) τῆς εἰσαγωγῆς ἀποτελοῦνται ἐκ βιομηχανικῶν προϊόντων ἐκ χάλυβος καὶ σιδήρου, βαμβακερῶν καὶ μηχανημάτων. Ἡ ἐξαγωγὴ χρωμίου ἀξίας Λ.Τ. 3 ἑκατομμυρίων ἀναλογεῖ εἰς τὰ 2 1/2 ο) τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς.

Ἡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Κατὰ τὸ 1932 ἰδρύθη τὸ πρῶτον ἐργοστάσιον διὰ προϊόντα ἐκ καουτσούκ καὶ μέχρι τοῦ 1933 ἰδρύθησαν τρία νέα τοιαῦτα.

Εἰς τὰ ἐργοστάσια ταῦτα ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησε διάφορα προνόμια καὶ φορολογικὰ ἀτελείαις διὰ τοῦ ψηφισθέντος νόμου πρὸς ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς βιομηχανίας.

Τὰ τέσσερα ὡς ἄνω ἐργοστάσια διαστέον ἐν κεφάλαιον 700.000 λίρῶν Τουρκίας καὶ κινήτηριον δυνάμιν 1250 ἰ.ν. Τὰ ἐργοστάσια ταῦτα παράγουν κυρίως ὑποδήματα ἐκ καουτσούκ καὶ σαμπρέλλας διὰ τὰ αὐτοκίνητα.

Ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς τῶν κατὰ τὸ 1935 ἀνήλθον εἰς 1.000.000 λίρας Τουρκικῆς.

Ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς τῶν ἀνωτέρων ἐργοστασίων ἐμείωσε τὴν εἰσαγωγὴν ἀντιστοίχων εἰδῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Οὕτω αἱ εἰσαγωγαὶ ὑποδημάτων κατήλθον ἀπὸ 600 τόνων τοῦ ἀνήρχοντο κατὰ τὸ 1929—1931 εἰς 60 τόνους. Ἀντιθέτως ἡ εἰσαγωγὴ ἀκατεργάστου καουτσούκ ἀνήλθεν ἀπὸ 5 τόνους τὸ 1931 εἰς 301 κατὰ τὸ 1934 καὶ 220 κατὰ τὸ 1935.

Διὰ τῆς ἰδρύσεως τῶν ἄνω ἐργοστασίων ἡ Τουρκία οἰκονομικῶς συνάλλαγμα 900.000 λ. τ. διότι πρὶν ἐχρειάζετο ἐν ἐκαιομύριον περίπου Τουρκικῶν λίρῶν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκ καουτσούκ εἰδῶν σήμερον χρειάζεται μόνον 97.000 λ. τ. χάρις εἰς τὴν ἐγχώριον παραγωγὴν.

Ἐάν ἦδη λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένου ἀκατεργάστου καουτσούκ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ 1/4 τῆς ἀξίας τῶν

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Monetary Reform in Theory and Practice, ὑπὸ Paul Binzig σελίδες 366. Τιμὴ 12 s. 6 d.

Les fluctuations de l'activité Economique, ὑπὸ B a r o n M o u r r e Paris. Ἐκδοσις Felix Alcan 252 σελ. Τιμὴ 25 φρ.

Portée Internationale les lois interdisant la clause or. ὑπὸ J, R e i s s Paris. Ἐκδοσις Recueil Sirey 223 σελ., φρ. 25.

Public Works in Prosperity and Depression, ὑπὸ A r t h u r G a y e r Macmillan London. 460 σελ. Τιμὴ 12 s. 6 d.

La Crise Economique dans le monde en France, ὑπὸ B. N o g a r o Paris. Librairie Générale du Droit et de Jurisprudence 20 Rue Soufflot 352 pages 35 frs.

Τοκοχρεωλυτικοὶ Πίνακες
Μηνιαῖοι, τριμηνιαῖοι, ἑξαμηνιαῖοι καὶ ἐτήσιοι τοκοχρεωλυτικοὶ πίνακες ὑπὸ κ. Α. Κονταράτου.

Ἡ «Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησις»

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ 37ον τεῦχος τῆς «Βιομηχανικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Διὰ τοῦ κυκλοφορήσαντος τεύχους, τὸ λαμπρὸν τοῦτο περιοδικόν, εἰσέρχεται εἰς τὸ τέταρτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔτους, σελίδας δὲ ὀλοκλήρους καταλαμβάνουσι αἱ ἀπευθυνθεῖσαι πρὸς τὴν Διεύθυνσιν του, συγχαρητήριοι ἐπιστολαὶ καὶ ἔγγραφα ἐκ μέρους τῶν κορυφαίων τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομικῆς Ζωῆς τῶν βιομηχανικῶν Ὄργανώσεων τοῦ τόπου κλπ. Περιλαμβάνεται ἐπίσης, ἐπιστολὴ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶ, τονίζοντος, ὅτι ἡ «Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησις» ὑπεβοήθησε σημαντικὰ εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας.

Εἰς τὴν πλουσίαν καὶ ἐξαιρετικὴν ὕλην τῆς «Βιομηχανικῆς Ἐπιθεωρήσεως» περιλαμβάνονται ἄρθρα καὶ μελέται τῶν κ. κ. Α. Μελέγκοβιτς, Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου, περὶ τῆς προσμείξεως οἰνοπνεύματος πρὸς βενζίνη, Α. Στυμφαλιάδου, Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Σιδηροδρόμων καὶ Αὐτοκινήτων, περὶ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Συνεδρίου τῶν Παρισίων 1937, Δ. Χατζοπούλου, Προέδρου τῶν Βιομηχανῶν Μακεδονίας καὶ Κλ. Στυλιανίδου, περὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑδραυλικῶν πτώσεων Μακεδονίας, Α. Καλεῦρα, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης, περὶ τῆς ἐφετηρῆς XII Διεθνούς Ἐκθέσεως, Α. Πετρίδη, Δ. Γεωργιάδου, εἰσαγωγικοὶ πίνακες κλπ. (Γραφεῖα «Βιομηχανικῆς Ἐπιθεωρήσεως»: Ἀθήναι, ὁδὸς Ἰωάννου 6)

παραγομένων εἰδῶν καὶ τὰ ὑπόλοιπα 3/4 διατίθενται ἐν τῇ χώρας ἡμερομίσθια κλπ. θὰ πεισθῇ ὅτι ἡ βιομηχανία τοῦ καουτσούκ ἐν Τουρκίᾳ παρά τὴν εἰσαγωγὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς πρώτης ὕλης εἶναι μίαν βιομηχανία ἀπαραίτητος καὶ χρήσιμος διὰ τὴν χώραν τοσοῦτον μάλλον ὅσον ἡ βιομηχανία παίζει σπουδαῖον ρόλον καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης τῆς χώρας.

ΥΦΑΣΜΑΤΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΔΕΛΦΟΙ Μ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ Α.Ε.

ΠΛΟΥΤΟΝΟΣ - ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑπαλλήλους καὶ Τραπεζῶν

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ὁ οἶκος ἡμῶν χορηγεῖ ἅπαντα τὰ εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως—ἀνδρικά, γυναικεῖα καὶ παιδικὰ—ἐπὶ πιστώσει ἔναντι 15 μηνιαίων δόσεων. Σημειώσατε ὅτι εἴμεθα οἱ μόνοι ποῦ δύναμεθα νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν. Ἐχομεν τὰ καλλίτερα εἶδη καὶ τὰς χαμηλότερας τιμὰς.

Διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῆς πελατείας μας συνεβλήθημεν μὲ τοὺς καλλιτέρους ράπτας τῶν Ἀθηνῶν.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΜΑΣ ΚΑΙ ΘΑ ΠΕΙΣΘΗΤΕ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Εις άλλην θέσιν δημοσιεύομεν εὑρεϊαν περίληψιν τῶν πεπραγμένων τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως κατὰ τὸ ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 ἐνιαύσιον διάστημα.

Ἡ κοινωνικὴ ἀντίληψις ἦτο μέχρι τοῦδε εὐγενὴς μὲν, ἀλλ' ἐρασιτεχνικὴ ἀσχολία ὠρισμένων ιδιωτῶν αὐτοσχεδιαζόντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ὑπὸ Ἑλληνων φιλανθρωπῶν δαψιλῶς διατεθέντων δι' ἔργα κοινωνικῆς εὐποιίας.

Τὸ Κράτος ἐξ ἄλλου, ὡς ἐὰν ἢ ἀνακούφισις τῶν ἐνδεεστέρων τάξεων καὶ τῶν ἀποκλήρων ἦτο ξένη πρὸς αὐτὸ ὑπόθεσις, ἴστατο ἀδιάφορον, ἐνῶ ὠγκοῦτο ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ ἢ δυστυχία καὶ ἢ ἐξαθλίωσης ἀμυρονοῦσα τῆν σύγχρονον περὶ Πολιτείας ἀντίληψιν καὶ ἀπειλοῦσα νὰ ἐξαπολύσῃ τὴν ἀποσύνθεσιν καὶ νὰ ἀνατινάξῃ τὸ ἀστοργον Κράτος.

Ὁ κίνδυνος ἄλλωστε οὗτος ἦτο ἀπειλητικὸς καὶ διὰ τὰ εὐπορα μέλη τῆς Κοινωνίας μας, τὰ ὅποια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπολαμβάνουν ἐν ἀσφαλείᾳ τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλοῦτου των καὶ νὰ ἀποστρέφουν τὸ πρόσωπόν των μὲ φρίκην ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα τοῦ περιβάλλοντός των κωφεύοντα εἰς τὴν σοφὴν ἐπίκλησιν τοῦ Σόλωνος :

Ἐμεῖς δ' ἠσυχάσαντες ἐνὶ φρεσὶ κατεργῶν ἦτορ, οἱ πολλῶν ἀγαθῶν ἐς κόρον ἠλάσατε, ἐν μετρίοισι τίθεσθε μέγαν πόρον. Ὅστις γὰρ ἡμεῖς πεισόμεθ', οὐθ' ὑμῖν ἄρτια πάντ' ἴσεται.

Τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως, ὡς ἀποδεικνύει ὁ ἀπολογισμὸς του, ἐπέδειξε ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς εὐγενεστέρως κρατικῆς λειτουργίας ρεαλιστικὴν ἀντίληψιν τῶν πρὸ αὐτοῦ ὄγκων ἀναγκῶν καὶ ἀφοῦ ὑπελόγησε τοὺς κινδύνους καὶ διέγνωσε τὰ ἀσθενῆ σημεῖα τοῦ κρατοῦντος συστή-

ματος, κατήρτισε μὲ ἀξίαν πάσης ἐξάρσεως ἐπιστημονικότητα τὸ σχέδιον τῆς μάχης κατὰ τῆς δυστυχίας καὶ ἤρχισε τὸν ἀγῶνα μὲ ἔμπνευσιν καὶ ἀποτελεσματικότητα, χωρὶς δισταγμούς, χωρὶς ταλαντεύσεις, μὲ ψυχραιμον καὶ λελογισμένην ἐνέργειαν καὶ χωρὶς τὰς σπασμωδικότητας, τὰς ὁποίας πολλάκις φέρει ἡ αἰσθησις τοῦ ἐπείγοντος καὶ ἡ ἀγαθὴ πρόθεσις τῆς ταχύτερας ἐξοικονομήσεως τῶν περιστάσεων.

Μόνον χάρις εἰς τὴν τοιαύτην τακτικὴν κατέστη δυνατόν ἐντὸς ἀπιστεύτως μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος νὰ συντελεσθῇ τόσον ὀγκῶδες ἔργον καὶ νὰ εὕρη τὸ Κράτος τὴν ὀρθὴν ὁδόν, ἢ ὁποία θὰ τὸ φέρῃ ἀσφαλῶς εἰς τὴν νίκην κατὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, τοῦ πόνου ἐκείνου οἱ στεναγμοὶ τοῦ ὁποίου ἀφαιροῦν κάθε χαρὰν, ὅπου ὑπάρχει ἀνθρωπισμὸς καὶ συναγεῖρον εἰς ἀγῶνα ἐπίμονον καὶ ἀποφασιστικόν, Κράτος καὶ Κοινωνία.

Ὁ ἔπαινος τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἀθλοῦ ἀντανακλᾷ ἐξ ἴσου εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ ὁποία περιέλαβεν εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας καὶ εἰς τὸν ἀξίον ἐπὶ τῆς Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως Ὑπουργόν της κ. Ἀλέξανδρον Κοριζήν, ὁ ὁποῖος ἐνίκησε τὴν πρῶτην αὐτὴν νίκην.

Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἶναι ἰδιαίτερος ὑπερήφανοι, διότι ἡ φωνεῖν διὰ νοῖα τοῦ Ὑποδιοικητοῦ των ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Πατρίδος διὰ μίαν τοσαύτης σημασίας κοινωνικὴν προσάθειαν καὶ διότι ὑπὲρ πάντα ἄλλον γνωρίζοντες τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν ἰκανότητα τοῦ κ. Κοριζῆ δύναται μετὰ πλήρους βεβαιότητος νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν προσηχῆ ὁλοκλήρωσιν τοῦ δυσχεροῦς ἔργου, τὸ ὁποῖον οὕτως μὲ τὴν γνώριμον αὐτῶ ἀνωτέρων ἐμπνευσιν καὶ ἐπιμονὴν ἀνέλαβε.

Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΑΣ

Κατὰ τοὺς προσφάτως ἐκδοθέντας ἀθροιστικὸς πίνακας τοῦ Ἀγγλικοῦ Λόυδ περὶ τῆς παγκοσμίου ναυτιλιακῆς κινήσεως, τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν ναυτικὸν ἀντιπροσωπεύει χωρητικότητας 1.855.000 τόνων ἐπὶ παγκοσμίῳ χωρητικότητος 65.271.000 τόνων, ἦτοι τὸ 3 ο)ο περίπου, κατέχον τὴν ἐβδόμην θέσιν καὶ ἐρχόμενον πρὸ τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Δανίας.

Ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τοῦ τοννάξ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1914 τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν ναυτικὸν ἔρχεται τρίτον (αὐξήσις 125,9 ο)ο) ἐπόμενον μόνον τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἰαπωνίας καὶ προηγούμενον ὄλων τῶν ἄλλων χωρῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἢ Νορβηγία, ἢ Ἰταλία, ἢ Ὀλλανδία, ἢ Γαλλία κλπ., τοῦτο δέ, ἐνῶ τὸ τοννάξ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἀγγλίας ἐσημείωσε μείωσιν, ἐν συγκρίσει πάντοτε πρὸς τὸ 1914.

Αἱ διαπιστώσεις αὗται τοῦ Ἀγγλικοῦ Λόυδ εἶναι ἐκτάκτως ἐνθαρρυντικαὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐμπορικὴν σημαίαν καὶ δεικνύουν τὴν ἐξαιρετικὴν ζωτικότητα τῆς ἐμπορικῆς μας ναυτιλίας.

Μειονεκτικὴ εἶναι ἡ θέσις μας μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἡλικίας σκαφῶν, διότι τὰ πλοῖα ἡλικίας νεωτέρας τῶν 5 ἐτῶν ἀντιπροσωπεύουν μόλις τὸ 1 ο)ο τοῦ ἐμπορικοῦ μας στόλου.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ συστηματικὴ ἀνανέωσις τῆς ναυτιλίας μας

θὰ φέρῃ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς ἰκανοποιητικὴν θέσιν, ὡς ἄλλωστε διαπιστώνεται τοῦτο γενικώτερον ὑπὸ τοῦ Λόυδ διὰ τὴν μικρὰν χώραν μας μὲ τὴν μεγάλην ναυτικὴν ἱστορίαν καὶ παράδοσιν.

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Χαιρετίζομεν μὲ ἰδιαίτερον χαρὰν τὴν ἑναρξίν τοῦ Συνεδρίου τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν πόλιν μας.

Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου τούτου, διεθνοῦς κύρους ἀξίαι καὶ προσωπικότητες, θὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν κατὰ τὴν ἐνταῦθα διακομὴν των νὰ διαπιστώσουν τὰς ἀναμφισβητήτους καὶ ορατάς προόδους τῆς οἰκονομίας μας εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ νὰ καταλήξουν μετ' ἐνδελεχῆ μελέτην εἰς πορίσματα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι πολυεπὶς χρήσιμα διὰ τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς μας ἀναπτύξεως.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οἰκονομικὴ πρόοδος, ἐὰν οἱ φρεσὶς καὶ συντελεσταὶ αὐτῆς, τὸ ἔμπνευρον διηλονότι ὀλιγόν, μὴν ἀκατατόπιστον εἰς τὴν γύρω του χορηγία συντελομένην ἐξέλξιν τῶν τεχνικῶν μέσων, ὅταν μάλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἢ ἐπιμετῶν τῶν διαφορῶν οἰκονομικῶν κλάδων ἀπέβη λεπτοτάτη καὶ πολυπλοκὸς ἐπιστήμη.

Θὰ εἶναι ἐπομένως καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης λίαν παραγωγικὴ

ΜΕΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936 ΕΤΟΣ

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΥΣΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ, ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΤΟΥ ΛΑΟΥ, ΣΤΕΓΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ.

Ὑπουργία κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΡΙΖΗ.

Μὲ κοινωνικὴν πρόνοιαν κατατάσσουσιν τὴν χώραν εἰς τὴν τελευταίαν σχεδὸν βαθμίδα τῶν συγχρόνων Κρατῶν καὶ παρασκευάζουσιν τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν, κατὰ τὴν ἑκφρασὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, εἶπε τὴν Ἑλλάδα ἢ 4η Αὐγούστου.

Μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ παρεχόμενη πρὸς τοὺς δυστυχισμένους περίθαλψις περιορίζετο εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν καὶ εἰς ἐλάχιστα κρατικὰ ἰδρύματα, ἀτελῶς λειτουργούντα, ἦτο δ' ὅλως ἀνεπαρκὴς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἐκτετατάς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας.

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἢ Κυβερνήσις, παρὰ τὰς δυσχερείας τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ἐπιμετῶντος Συνεδρίου, τὸ ὅποιον θὰ καταδείξῃ, ὅτι ἡ μόρφωσις τοῦ οἰκονομικοῦ προσωπικοῦ εἰς οἰονδήποτε τομέα τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἶναι ἀπὸ τὴν ἔθνη ἀνάγκη καὶ ὅτι τῆς μεγαλυτέρας ἀποδόσεως τοῦ ἐμπορικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ δὲν ἐπιφέρειται μόνον τὸ ἔθνηκον σύνολον, ἀλλὰ καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἱ ἔχουσαι ἀπὸ τὸν συμφέροντα ἀπὸ τὴν συγχρονισμένην καὶ ἐπιστημονικὴν ἐπιμετῶντων τῶν ἐργασιῶν των.

Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς Διοικητῆς τῆς Πρωτεύουσας κ. Κοτζιάς ἀνήγγειλε τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὅπως χρηματοδοτήσῃ τὸ ἔργον τῆς κατασκευῆς τοῦ μεγάλου ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ τῆς Πρωτεύουσας, τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὡς ἐχαρακτηρίσεν ὀρθότατα ὁ κ. Ὑπουργὸς τὸν κεντρικὸν ἀγωγόν, διὰ τὸ ὅλον ἀποχετευτικὸν σύστημα τῆς πρώτης πόλεως καὶ τῶν περιχώρων.

Εἶναι ἀξία ἰδιαίτερας ἑξάρσεως ἢ πρωτοβουλία τῆς κατασκευῆς τόσον σημαντικοῦ ἔργου, ἀπὸ τὸ ὅποιον δικαίως ἀναμένεται θετικὴ συμβολὴ εἰς τὴν ὑγείαν τῆς πρωτεύουσας καὶ τὴν συγχρονισμένην αὐτῆς ἐμφάνισιν.

Ὁ ἦτο ἀδικον, ἀν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲν ἐτονίζετο ἢ προθυμία τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ χρηματοδοτήσῃ ἑνα τῶσπον σπουδαίων ἔργων.

Τὸ Ἐθνικὸν μας Ἰδρυμα συνεχιζει καὶ ἐν τούτῳ τὴν λαμπρὰν καὶ μακρὰν παράδοσιν του ὑπὲρ παντὸς μεγάλου καὶ κοινωφελοῦς σκοποῦ.

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ἡ συνταρακτικὴ ἱστορία τοῦ ναυαγίου τῆς «Ἀναστάσεως» ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἐθρηνησαμεν τόσα θύματα μέσα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, θὰ δώσῃ εἴθετα βέβαιον, ἀφορμὴν εἰς συστηματικὴν μελέτην τῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας ταξιδεύουσιν τὰ σκάφη τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκτοπλοίας καὶ τὰ ἐκδρομικὰ πλοία.

Εἶναι ἐξαιρετικὰ λυπηρὸν, ὅτι ἡ ἀπειρία ὠρισμένων ναυτικῶν, παρανοῦσα τραγικώτατα πρὸς τὴν παγκοσμίως ἀνεγνωρισμένην ναυτικὴν ἰδιοφυίαν μας καὶ ἢ παραγνωρισμένην ὠρισμένων κανόνων ἀσφαλείας τῶν ἐπιβατῶν, ἐδημιούργησαν τὴν τελευταίαν τραγωδίαν.

Εἶναι ἀνάγκη καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ τύχῃ τῆς προσοχῆς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ λόγους γοητροῦ τοῦ ναυτικοῦ μας κόσμου καὶ ἐξουφώσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὁποιοῦ μὲ τὴν συστηματικότητα ἐργάζεται ἢ Κυβερνήσις.

τιωτικῆς παρασκευῆς καὶ τῶν παραγωγικῶν ἔργων, ἀπεφάσισε τὴν διάθεσιν 500 ἑκατομ. ετησίως ἐπὶ πλέον τῶν μέχρι τοῦδε διατιθεμένων πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχουσῶν τάξεων, μὲ συμμετοχὴν τοῦ Λαοῦ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ φορολογίας μόνον κατὰ τὰ 3)5.

Τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως ἐπελήφθη ἐν μέσῳ πλείστον δυσχερειῶν τοῦ δημιουργικοῦ ἔργου του καὶ ἐπιτελέσαν ἤδη τὸ πρῶτον καὶ δυσχερέτερον βῆμα πρὸς τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν του, τῆς ἀνακουφίσεως τῆς λαϊκῆς δυστυχίας, θὰ προωθήσῃ τὴν δρᾶσιν του κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἀναδημιουργικῆς του προσπάθειας πρὸς τὴν ἐπιτυχῆ ὁλοκλήρωσιν τῆς.

Τὸ Ὑπουργεῖον διεμοίρασε τὴν πολυσιχιδῆ δρᾶσιν του μετὰ τῆς προνοίας καὶ ἀντιλήψεως, κρατικῆς ὑγιεινῆς καὶ ἰατρικῆς ἀντιλήψεως καὶ στεγασίας ἀσπῶν προσφύγων.

1. ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ. Ἡ πρωτανεύσασα εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς δρᾶσεως τοῦ Ὑπουργείου ἀρχὴ εἶναι ἢ χρησιμοποιοῦν τῶν ὑφισταμένων ὀργανῶσεων, διοργανωμένων καὶ ἐνισχυμένων ὀλιγῶς καὶ ἠθικῶς ὑπὸ τοῦ Κράτους, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δυσχερειῶν τῆς ἐξ ὑπαρχῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς συμπαραγωγούσης χρονοτριβῆς, μετὰ δὲ τὴν ἐξάντησιν τῆς δυναμικότητος τῶν ὑφισταμένων ὀργανισμῶν ἴδρυσιν νέων ἰδρυμάτων. Ἐνταῦθα τὸ ἔργον ἀπέβλεψεν εἰς προστασίαν μητρότητος καὶ παιδικῆς ἡλικίας, εἰς προστασίαν τοῦ φοιτητοῦ, εἰς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων νέων, εἰς προστασίαν γεροντικῆς ἡλικίας, εἰς προστασίαν ἀπόρων, κλπ.

α) Προστασία μητρότητος καὶ παιδικῆς ἡλικίας. Ἐν τῇ προστασίᾳ ταύτῃ ἐνισχύθη πρωτίστως δι' ἀφθόνων μέσων τὸ Πατριωτικὸν Ὑδρῶμα κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως.

Οὕτως εἰς τὸ τμήμα ἐπιτόκων ἀπεφασίσθη ἢ ἴδρυσιν δύο νέων Συμβουλευτικῶν Σταθμῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἢ προμήθεια δύο μαιευτικῶν αὐτοκινήτων μετ' ἀναλόγου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καὶ ὀλιγοῦ διὰ τὴν κατ' οἶκον μαιεύσιν καὶ τὴν μετὰ τὸν τοκετὸν περίθαλψιν τῆς λεχοῦς, εἰς τὸ τμήμα προστασίας βρεφῶν προσβλέφθη αὐξήσις τῆς χορηγουμένης ποσότητος γάλακτος, συμπλήρωσις τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀπεφασίσθη ἢ ἴδρυσιν δύο νέων βρεφικῶν σταθμῶν εἰς Ἰατρίτζικες καὶ Παγκράτι, εἰς τὸ τμήμα ἀσθενῶν παιδίων, ὀργανοῦνται πλήρως τὰ ὑφιστάμενα 4 παιδικὰ ἰατρεία, ἰδρύνονται 2 νέα τοιαῦτα εἰς Ἰατρίτζικες καὶ Παγκράτι καὶ αὐξήσεται ἢ παρ' αὐτῶν χορηγούμενη ποσότης εἰδῶν, εἰς τὸ τμήμα προστασίας νηπίων ἐγένετο οἰκτικὴ μεταρρυθμισίς 2 νηπιαγωγείων καὶ ἐνεργεῖται τοιαύτη εἰς ἔτερον 2, εἰς τὸ τμήμα προστασίας μαθητῶν, ἀπεφασίσθη ἢ ἄμεσος ἴδρυσιν μαθητικῆς πολυκλινικῆς εἰς τὴν περιφέρειαν Βάτης με κεντρικὸν ἰατροκοινωνικὸν μαθητικὸν μητρώον καὶ πλήρη τμήματα ἐξωτερικῆς προστασίας, προσβλέφθη ἢ ἴδρυσιν ψυχολογικοῦ κέντρου καὶ προτύπου κέντρου ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, ἀπεφασίσθη δ' ἢ ἴδρυσιν

παιδομαθίας πολυκλινικῆς καὶ ἐν Πειραιεὶ, εἰς τὸ τμήμα παιδικῶν ἐξοχῶν, γίνεται συμπλήρωσις τῶν ἐγκαταστάσεων, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἢ εἰς Βούλαν φιλοξενία 5.000 παιδίων τὸ θέρος καὶ ἀπεφασίσθη ἢ ἴδρυσιν παιδικῶν ἐξοχῶν εἰς Πεντέλην πρὸς στέγασιν ἐτέρων 1600 παιδίων, εἰς τὸ τμήμα καθοδηγήσεως καὶ προχείρου περιθάλψεως γίνεται ἐξαγορῆσις ὠρισμένων ἰατροκοινωνικῶν περιπτώσεων, καταβάλλεται μέρημα υἰοθεσίας τῶν στερομενῶν οἰκογενειῶν παιδίων κλπ., εἰς τὰ ἐιδικὰ ἰατρεία, ἀπεφασίσθη ἢ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑφισταμένων παιδικῶν ἰατρείων διὰ τῆς ἰδρύσεως 3 νέων ἀντιτραυματικῶν, 3 ἀντιαφροδισιακῶν, 2 στοματολογικῶν εἰς Ἀθήνας, 1 εἰς Πειραιᾶ καὶ 1 εἰς Θεσσαλονίκην, ὠρίσθησαν 9 σχολεῖα τραυματικῶν παιδίων ἐν Πειραιεὶ ἐξυπηρετούμενα ὑπὸ 4 θεραπευτικῶν συνεργείων.

Λιὰ τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς ὡς καὶ διὰ τὰ συσσίτια, τὸν οἶκον τοῦ φοιτητοῦ, τὰ λαϊκὰ ὑπνοτήρια καὶ τὰς θεομηνίας τὸ Π. Ι. ἐνισχύθη δι' ἐκτάκτων ἐπιχορηγήσεων δρχ. 12.580.000.—κατὰ τὴν χορῆσιν 1936—7, κατὰ δὲ τὴν χορῆσιν 1937—8 διὰ δρχ. 16.700.000.—ἀνεληθούσης οὕτω τῆς ἐτησίως κρατικῆς ἐνισχύσεως ἀπὸ 27 ἑκατομ. εἰς 44.

Ἐξ ἄλλου τὸ Ὑπουργεῖον διέθεσε προσθέτως πιστώσεις Δρχ. 97 ἑκατομ. διὰ τὰς νέας ἐγκαταστάσεις τοῦ Π. Ι., ἦτοι ἴδρυσιν κέντρων ὑγείας (ταῦτα εἶναι πρωτοβάθμια, περιλαμβάνοντα συμβουλευτικὸν σταθμὸν ἐπιτόκων, συμβουλευτικὸν σταθμὸν βρεφῶν, κέντρον νημερσίας ἀποθέσεως βρεφῶν, νηπιαγωγεῖον, ἀκτίνας καὶ μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον, δευτεροβάθμια περιλαμβάνοντα συμβουλευτικὸν σταθμὸν ἐπιτόκων, συμβουλευτικὸν σταθμὸν βρεφῶν, ἰατρεία καὶ νηπιαγωγεῖον, τριτοβάθμια, περιλαμβάνοντα συμβουλευτικὸν σταθμὸν βρεφῶν καὶ ἰατρεία) εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Πάτρας, Ἰωάννινα, Χαλκίδα, Ἡράκλειον Κρήτης, Καβάλλαν, Κάτω Νευροκόπιον, Παραμεθόριον Ἀνατολ. Μακεδονίας καὶ Θράκης, Παραμεθόριον Νομοῦ Φλωρίνης καὶ Κιλκίς, ἴδρυσιν Ἀσκληπιεῖον Πεντέλης, διὰ τὴν θεραπείαν τῆς φυματώσεως τῶν ὄστων με 200 κλινάς, ἴδρυσιν Παιδικῶν Σανατορίου 150 κλινῶν ἐν Πεντέλῃ, ἴδρυσιν ἀσύλου ἀνιάτων παιδίων ἐν Πεντέλῃ με 100 θέσεις, λόγω ἀνεπαρκείας τοῦ μοναδικοῦ ὑπάρχοντος ἀσύλου ἀνιάτων, ἴδρυσιν Νοσοκομεῖον παιδίων ἐν Θεσσαλονίκῃ με 100 κλινάς, ἴδρυσιν νέου Βρεφοκομείου ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἴδρυσιν Ἀντιτραυματικοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἀθηνῶν παρὰ τὸ Ψυχικὸ δι' 100 τραυματικὰ ὄργανα, ἀνεγερσιν περιπτέρων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις Παιδικῶν ἐξοχῶν Βούλας καὶ Πεντέλης καὶ ἴδρυσιν νέων Παιδικῶν ἐξοχῶν εἰς 20 πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

Λιὰ τὴν προστασίαν μητρότητος καὶ παιδικῆς ἡλικίας ἐνισχύθησαν ἐπίσης τὰ Ἐθνικὰ Ὁρφανοτροφεία (λειτουργοῦν ἐν Ἑλλάδι 32 τοιαῦτα) διὰ δαπάνης Δρχ. 30 ἑκατομ. κατὰ τὸ λήξαν οἰκονομ. ἔτος, διὰ χορηγήσεως

προσθέτου πιστώσεως Δρχ. 4.—έκατομ. κατά τὸ τρέχον ἔτος πρὸς βελτίωσιν τῆς διαίτης τῶν ὀρφανῶν καὶ διὰ καριέρας τριετούς οἰκοδομικῆς προγράμματος πρὸς ἀπόκτησιν καταλλήλων καὶ ὑγιεινῶν οἰκημάτων ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων (Δρχ. 10 ἑκατομ., οἰκονομ. ἔτος 1936—7, Δρχ. 11,2 ἑκατομ. οἰκονομ. ἔτος 1937—8, Δρχ. 3,5 ἑκατομ. οἰκονομ. ἔτος 1938—9), οἱ Ἐθνικοὶ παιδικοὶ σταθμοὶ δι' ἀποφασισθείσης ἀνεγέρσεως 24 νέων σταθμῶν εἰς διάφορους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, αἱ παιδικαὶ στέγαι (πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἐργαζομένων μητέρων), τὸ Ἐθνικὸν Ἱδρυμα προστασίας κωφάλλων, διὰ χορηγήσεως Δρχ. 2.200.000 πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ παρὰ τοῖς Ἀμπελοκήπους ἀνεγειρομένου κτιρίου καὶ συγχωνεύσεως τῶν σχολάζοντος κληροδοτήματος Χ. Σπηλιοπούλου, ὁ οἶκος τυφλῶν, δι' ἀποφασισθείσης ἰδρύσεως νέου εἰς Ἀμπελοκήπους διὰ τὴν μόρφωσιν 400 τυφλῶν παιδίων, ἡ Ἐταιρία προστασίας ἀνηλίκων ἐν Πειραιεὶ διὰ διαθέσεως Δρχ. 6 ἑκατομ. ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου ἰδρυματός της, τὸ Ἄσυλον ἀλητόπαιδος Θεσσαλονίκης διὰ χορηγήσεως 1 ἑκατομ. πρὸς στέγασιν 180 ἀλητοπαίδων, ἡ ἱματιοθήκη τοῦ μαθητοῦ διὰ χορηγίας παντοειδοῦς ἐπενδύσεως καὶ υποδήσεως εἰς 12,426 μαθητῶν 247 δημοτικῶν σχολείων, νηπιαγωγείων καὶ νυκτερινῶν σχολῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων δι' εἰσφορῶν τῆς Κοινωνίας ἄνευ Κρατικῆς ἐπιβαρύνσεως, διάφορα σωματεία καὶ ἰδρύματα προστασίας τοῦ παιδιοῦ διὰ ποσῶν Δρχ. 8 ἑκατομ.

β) Προστασία τοῦ φοιτητοῦ. Ἰδρυθῆν ἐν Ἀθήναις ὁ Οἶκος τοῦ φοιτητοῦ με ἀξιοπρεπῆ καὶ ὑγιεινὴν στέγην δι' 100 φοιτητῶν μετὰ σπουδαστηρίου καὶ βιβλιοθήκης, ἐξηραλισθῆ συστάσειν διὰ 250 ἀπορους φοιτητῶν εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Λέσχην καὶ δωρεὰν νοσηλεία εἰς διάφορα Νοσοκομεία. Παρόμοιον ἶδρυμα μετὰ συστάσειν ἰδρυθῆν καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ 50 ἀπορους φοιτητῶν.

γ) Προστασία τῶν ἐργαζομένων νέων. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἀντιλήψει, ὅτι ἐνδείκνυται ἡ παρακολούθησις τῆς ζωῆς καὶ ἀντιπύξεως τοῦ ἐργαζομένου νέου πρὸς πρόληψιν τοῦ κινδύνου τῆς ψυχικῆς διαφθορᾶς, ἐνίσχυσε με ποσὸν Δρχ. 2 ἑκατομ. τὴν χριστιανικὴν Ἐνωσιν νεανίδων Θεσσαλονίκης, τὴν Λέσχην τοῦ Ἐργαζομένου Κοριτσοῦ ἐν Ἀθήναις (πλὴν τῆς τακτικῆς ἐτησίως ἐπιχορηγήσεως ἐκ Δρχ. 150.000), τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα πρὸς προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου παιδιοῦ ἐν Ἀθήναις, τὰ Ἰδρύματα Πειραικοῦ Συνδέσμου, Χ. Α. Ν. Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, Φιλικῆς Ἐταιρίας Νέων Πειραιῶς, Συνδέσμου Κυριῶν πρὸς προστασίαν τῆς ἐργατίας.

δ) Προστασία γεροντικῆς ἡλικίας. Διετέθησαν Δρχ. 6,6 ἑκατ. διὰ τὴν ἀνεγερσιν νέου περιπτέρου 100 κλινῶν εἰς τὸ Γηροκομεῖον Ἀθηνῶν, διὰ τὴν ἀνεγερσιν νέου Γηροκομείου ἐν Πειραιεὶ καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν διαφόρων ἰδρυμάτων προστασίας γεροντικῆς ἡλικίας εἰς διάφορους ἐπαρχίας.

ε) Προστασία ἀπόρων. Ἡ προστασία αὕτη ἐπεδιώχθη διὰ τῶν λαϊκῶν ὑπνωτηρίων, τῆς φιλοξένου στέγης τῆς γυναικός, τῶν συστάσειν, τῶν ἀσύλων ἀνιάτων τῆς ἐνίσχυσεως διαφόρων φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, τῶν βοηθημάτων ἀπόρων, τῶν φιλοπτῶνων ταμείων καὶ τῆς Ἰδρυματικῆς περιδάλψεως ἀπόρων (πλὴν νοσοκομείων).

Ὅτω τὸ Ὑπουργεῖον ἰδρυσε ἐν Ἀθήναις Λαϊκὰ ὑπνωτήρια 200 κλινῶν με λουτρό, ἀπολυμαντικὸν κλίσβανον κλπ. παρέχοντα πλὴν τῆς στέγης καὶ παντός ἄλλου εἶδους προστασίαν καὶ φιλοξενήσαντα μέχρι τέλους Ἰουνίου ἐ. ἔ. 14.877 ἀστέγους, διέθεσε ποσὸν Δρχ. 4 ἑκατομ. διὰ τὴν

ἰδρυσιν λαϊκῶν ὑπνωτηρίων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Πειραιεὶ, συνέστησεν ἐν Ἀθήναις τὴν Φιλῶξενον Στέγην τῆς Γυναικός, ἰδρυμα παρεμφερὲς πρὸς τὰ λαϊκὰ ὑπνωτήρια διὰ τὴν ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ μέχρι τῆς τακτοποιήσεως τῶν παντοειδῆ περιδάλψιν τῶν δυστυχῶν καὶ ἀπροστατεῦτων γυναικῶν, ἐυστηματοποίησε τὴν λειτουργίαν τῶν συστάσειν εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν, χορηγησάντων 9.200.772 μερίδας συνολικῆς δαπάνης Δρχ. 41,5 ἑκατομ., εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος μετέσχε με Δρχ. 18,4 ἑκατομ. ἔναντι 3.000.000 μερίδων διανεμηθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, διέθεσε δὲ ποσὸν Δρχ. 10 ἑκατ. πρὸς ἀπόκτησιν μονίμων ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς συστάσειν καὶ ἀποθηκῶν ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Πειραιεὶ, ἀπεράσισε τὴν ἰδρυσιν 2 εἰσέτι ἀσύλων ἀνιάτων (βλῶραξ) 1 μόνον ἐν Ἀθήναις με 300 κλινὰς καὶ 80 κλινὰς εἰς διάφορους ἐπαρχιακὰς πόλεις), 1 ἐν Θεσσαλονίκῃ με 300 κλινὰς καὶ 1 ἐν Πειραιεὶ με 200 καὶ διὰ δαπάνης Δρχ. 18 ἑκατομ., ἐνίσχυσε 63 φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα με Δρχ. 7 ἑκατομ., διένειμε βοηθήματα κατὰ τὰς ἐσοτὰς τῶν Χριστογεννῶν ἐκ Δρχ. 13 ἑκατομ. (ἐξ ὧν ἐκ' ἐράνων Δρχ. 11 ἑκατομ. καὶ ἐκ τοῦ Κράτους Δρχ. 2 ἑκατομ.) εἰς ἀνέργους καὶ ἀπόρους, συνέστησε φιλοπτῶνα ταμεία εἰς ἀπάσας σχεδὸν τὰς μητροπόλεις, τέλος δὲ δαπάνη διὰ τὴν περιδάλψιν 400 ἀπόρων εἰς διάφορα ἰδρύματα ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸν κλάδον τῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως γενικότερον, διέθεσε Δρχ. 35 ἑκατομ. διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπλήκτων Χαλκιδικῆς, ἐνίσχυσε τὸ Πατριαστικὸν Ἰδρυμα με Δρχ. 600.000 διὰ τὴν συγκρότησιν ἀποθήκης ὀλοκοῦ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συνεπειῶν μᾶς θεομηνίας καὶ με Δρχ. 2 ἑκατ. τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τέλος δὲ ἰδρυσε τὴν Ἐλευθέραν Σχολὴν Κοινωνικῆς Προνοίας πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐδικενημένων ἐθελοντικῶν προσωπικῶν διὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Κατὰ τὴν α' ἐκπαιδευτικὴν περιόδον ἐφοίτησαν ἐν συνόλῳ 150. Εἰς τὸ Ἀρσάκειον ἀνεγείρεται τῇ ἐνίσχυσει τοῦ Ὑπουργείου Σχολὴ Κοινωνικῆς Προνοίας, διὰ τὴν ἀπόκτησιν καταλλήλου μορφώσεως ὑπὸ τῶν μελλουσῶν διδασκαλισσῶν.

II. ΚΡΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΤΙΓΙΑΝΨΙΣ. Ἡ πρῶτα νεύουσα ἐνταῦθα ἀρχὴ εἶναι ὅτι πρέπει νὰ δημιουργηθῆ ὑγιὴς καὶ ἰσχυρὰ φυλὴ διὰ νὰ μὴ ἐκφυλισθῆ καὶ ἀφανισθῆ τὸ ἔθνος. Ἡ προστασία διὰ τὴν δημοσίαν ὑγίαν ἀφορᾷ πρῶτον μὲν τὴν θεραπεία τῶν νοσοῦντων, ἔπειτα δὲ τὴν καταπολέμησιν τῶν αἰτίων τῶν νόσων. Ὅτω πρῶτη φροντίς τοῦ κράτους ἴη ὁ διπλασιασμὸς τῶν διατιθεμένων δι' ἀπόρους εἰς τὰ **Γενικά Νοσοκομεία** τῆς προτενοῦσης κλινῶν ἔναντι 1200 διατιθεμένων μέχρι τοῦδε. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διετέθησαν εἰς 3 νοσοκομεία Δρχ. 32,5 ἑκατομμυρίων ὡς α' δόσις ἔναντι ἀπατουμένων Δρχ. 56 ἑκατομμ. διὰ τὴν προσθήκην 750 κλινῶν, Δρχ. 5 ἑκατομμ. ὡς α' δόσις διὰ τὴν ἰδρυσιν νέου νοσοκομείου 150 κλινῶν ἐν Κοζαννῇ, Δρχ. 5 ἑκατομμ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ «Ἰπποκρατείου Νοσοκομείου» διὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ αὔξησιν τῶν κλινῶν του κατὰ 100, Δρχ. 2 ἑκατομμ. πρὸς συμπλήρωσιν ἐλλείψεων τοῦ Δημοτ. Νοσοκομείου ἢ «Ἐλαῖς», Δρχ. 2 ἑκατομμ. διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου Πειραιῶς ἐκτὸς τῆς ἐτησίως ἐπιχορηγήσεώς του με Δρχ. 1,3 ἑκατομμ. διὰ τὴν προσθήκην 60 κλινῶν, Δρχ. 2,5 ἑκατομμ. πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Νοσοκομείου Νέας Ἰωνίας με 120 κλινὰς, ἐκτὸς προβλεπομένης δαπάνης Δρχ. 2 ἑκατ. δι' ἰδρυσιν μαιευτικῶν περιπτέρων καὶ οἴκου ἀδελφῶν. Πρὸς τοῦτους

τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεράσισε τὴν ἰδρυσιν νέου μεγάλου Νοσοκομείου τῆς Βασιλίσσης Σοφίας παρὰ τὸ Γηροκομεῖον με δύναντα 800—1000 κλινῶν, παρεχώρησε δωρεὰν οἰκόπεδον διὰ τὴν ἀνεγερσιν προτύπου Γαλλικοῦ Νοσοκομείου 100 κλινῶν, διέθεσε Δρχ. 6 ἑκατομμ. ὡς α' δόσιν ἔναντι 13 ἑκατομμ. διὰ τὴν ἰδρυσιν νέου Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Γ. Σ)βρίου καὶ Καποδιστριαῶν καὶ ἐνίσχυσε τὸν Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν Θεσσαλονίκης με Δρχ. 300.000 πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐγκαταστάσεων του.

Τὸ ἐφετινὸν πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὰ Γενικά ἐπαρχιακὰ Νοσοκομεία περιλαμβάνει αὔξησιν τῶν κλινῶν τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης κατὰ 150, βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐκεῖ κεντρικοῦ Νοσοκομείου (Προσφυγικοῦ) (ταῦτα προσωρινῶς, ἀποφασισθείσης κατ' ἀρχὴν τῆς ἰδρύσεως νέου Νοσοκομείου 500 κλινῶν), ἰδρυσιν νέων Νοσοκομείων εἰς 7 ἐπαρχιακὰς πόλεις, ἀποπεράτωσιν, συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν νοσοκομείων εἰς ἑτέρας 12 ἐπαρχιακὰς πόλεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν **εἰδικὴν νοσοκομειακὴν περιδάλψιν**, ἐπραγματοποιήθησαν τὰ ἑξῆς: **Μαιευτήρια**, ἐπικρίσθη με Δρχ. 8 ἑκατομ. τὸ ἀνεγειρόμενον παρὰ τὸ Ἀρεταίειον μέγα Μαιευτήριον τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξασφαλισθείσης καὶ με διάφορους ἄλλους συνδυασμοὺς ἐπαρκῶς καλύψεως τῶν μαιευτικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἀθηνῶν. **Νοσοκομεία κατὰ τῆς φυματώσεως**, ἐκ τριῶν χρήσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ διατίθενται 50 ἑκατομμ. Δρχ. διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν, συμπλήρωσιν, ἰδρυσιν καὶ ἀποπεράτωσιν διαφόρων σανατορίων τῆς Χώρας, εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις ὡς α' δόσις, μελλουσῶν νὰ διατεθοῦν καὶ ἐτέροις τοιοῦτον, ἰδρυθῶν με ἐνίσχυσιν 7 ἑκατομμ. Δρχ. 2 νέα περίπτερα με 200 κλινὰς εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τῆς Βούλας καὶ ἐνισχύθη με Δρχ. 1 ἑκατομ. τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ πρὸς ἰδρυσιν ἐργαστηρίου παρασκευῆς ἐμβολίου Καλιμέτ. **Νοσοκομείον καρδιοπαθῶν**, διετέθησαν 7 ἑκατομμ. Δρχ. πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ Ἀντικαρδιακοῦ Ἰνστιτούτου με 150 κλινὰς καὶ 2 γραμμάρια ραδίου. **Νοσοκομείον παιδίων**, ἐνισχύθη με 1,5 ἑκατομμ. Δρχ. τὸ παρὰ τὸ Νοσοκομεῖον τῶν παιδίων Ἰδρυμα Κυριακοῦ—Ἀντωνιάδου ἐξασφαλίζον νέας 100 κλινὰς. **Ψυχιατρεία**, διετέθησαν 13 ἑκατομμ. Δρχ. διὰ τὴν ἀνεγερσιν νέου Ψυχιατρείου ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὑφισταμένων εἰς διάφορους πόλεις πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν, ἀπεφασίσθη δ' ἡ ριζικὴ ἀνακαίνισις τοῦ Δημοσίου Ψυχιατρείου Ἀθηνῶν με δαπάνην 50 ἑκατομμ. Δρχ., ἵνα ἐπεκτεινόμενον εἰς χωρὸν 100 περίπου στρεμμάτων ἀποβῆ πρότυπος ἀγροτικῆ καὶ βιοτεχνικῆ ἀποικίας 2.000 ψυχολογῶν. **Νοσοκομείον ἀφροδισίων νοσημάτων Συγγροῦ**, ἐνεκρίθη πίστωσις 2,5 ἑκατομμ. Δρχ. πρὸς συμπλήρωσιν του. **Λεπροκομεία καὶ νοσοκομεία λοιμωδῶν νόσων**, ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τοῦ παρὰ τὸ Καρλόβασι τῆς Σάμου μικροῦ λεπροκομείου, ὥστε με δαπάνην 25 ἑκατομμ. Δρχ. νὰ ἐπαρξῆ διὰ 400 ἀσθενεῖς, διετέθησαν 3,6 ἑκατομμ. διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Σπιναλόγγας, ἀπεφασίσθη ἡ ἀνακαίνισις τοῦ παρὰ τῶν ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείῳ λοιμωδῶν νόσων ἀντιλεπρικοῦ σταθμοῦ, διετέθησαν 3,3 ἑκατομμ. Δρχ. διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ συμπλήρωσιν νέου νοσοκομείου λοιμωδῶν νόσων.

Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις 20 **ιατρείων προληπτικῆς καὶ κοινωνικῆς ὑγιεινῆς**, ὡς καὶ ἰα-

τρικῆς ἀντιλήψεως ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς διάφορους ἄλλας πόλεις με προϋπολογισμόν 1,5 ἑκατ. διὰ τὴν οἰκοδομὴν ἐκάστου, διατεθέντων ἐν τῷ μεταξὺ 10 ἑκατ. Δρχ. διὰ τὴν προμήθειαν μηχανημάτων, ἐργαλείων κλπ.

Διὰ τὸν **ἐφοδιασμὸν** τῆς κεντρικῆς ὑγειονομικῆς ἀποθήκης με παντὸς εἶδους νοσηλευτικῶν ὀλοκῶν διετέθη πίστωσις 35 ἑκατομμ. Δρχ., ἐπὶ πλέον δ' ἐγένετο ἐφοδιασμὸς διαφόρων ὑγειονομικῶν ἰδρυμάτων με ὀλοκῶν καὶ συνεστήθησαν περιοδεύοντα εἰς τὴν ὑπαίθρου ὑγειονομικὰ συνεργεῖα.

Κριθέντος, ὅτι διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν νοσοκομείων ἀπαιτεῖται **μόρφωμένον καὶ εἰδικευμένον προσωπικὸν νοσοκόμων** ἐνισχύθησαν αἱ σχετικαὶ σχολαὶ τῶν ἐν Ἀθήναις θεραπευτηρίων με 7,3 ἑκατομμ. Δρχ. καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις σχολῆς ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν με δαπάνην Δρχ. 8 ἑκατομμ.

Πρὸς **καταπολέμησιν τῆς ἐλονοσίας** διετέθησαν προσωρινῶς 11 ἑκατομμ. Δρχ. Ἐυρύτερος ἀνθελονοσιακὸς ἀγὼν ἀπαιτεῖ μεγάλα μέσα καὶ ἀφθονὸν εἰδικὸν προσωπικὸν καὶ ἐπομένως μόνον τμηματικῶς δύναιται νὰ διεξαχθῆ, γενόμενης ἤδη ἐνάξεως ἀπὸ τῆς Ἡπειρον με πίστωσιν 6 ἑκατομμ. Δρχ.

Διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν **μεγάλων προβλημάτων τῆς ὑγείας ἐν Ἑλλάδι** (ἐλονοσία, φυματίωσις, ἀφροδισία νοσήματα, τυφικαὶ καὶ δυσεντερικαὶ μολύνσεις, τράχωμα κλπ.) θὰ γίνῃ συστηματικὴ παρὰ τῶν εἰδικωτέρων ἐπιστημονῶν μελέτη τῶν εἰδικῶν ἐκάστης νόσου συνθηκῶν, μετὰ τοῦτο δὲ θὰ καταρτισθῆ σαφὲς καὶ σταθερὸν ἐπιστημονικὸν πρόγραμμα ἐνεργείας με συστηματικὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν.

ΠΙΣΤΕΓΑΣΙΣ ΑΣΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ. Εἰς τὸν τομεᾶ τοῦτον τῆς δράσεως τὸ Ὑπουργεῖον:

1) Παρεχώρησεν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ 819 νέας κατοικίας, δι' ἃς ἐδαπάνησε πλὴν οἰκοπέδου 40 ἑκατομμ. Δρχ. καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας 1122 νέας κατοικίας, δι' ἃς

ἐδαπάνησε 42 ἑκατομμ. Δρχ.

2) Προβῆναι εἰς οἰκοδομήσιν 2046 κατοικιῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Περιχώροις με δαπάνην 102 ἑκατομμ. Δρχ.

3) Λιέθεσε πιστώσεις 27 ἑκατομμ. Δρχ. διὰ τὴν ἀνεγερσιν 750 προσφυγικῶν οἰκημάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας.

4) Ἐχορήγησεν εἰς 188 προσφυγας οἰκοδομικὰ δάνεια 3,5 ἑκατομμ. Δρχ. καὶ θὰ χορηγηθῆ ἐντὸς τοῦ τρέχ. ἔτους ἔτερα 2 ἑκατομμ.

5) Ἐνίσχυσε τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων με 2,6 ἑκατομμ. καὶ με ἕτερον 1,5 ἐκ τῆς νέας χρήσεως διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ καθαριότητα τῶν προσφυγικῶν συνοικισμῶν.

6) Ἐχορήγησε πρὸς ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων εἰς προσφυγικοὺς συνοικισμοὺς 2, 3 ἑκατομμ.

7) Ἐπίσης Δρχ. 6.000.000 διὰ τὴν κτηματογράφησιν προσφυγ. οἰκημάτων Θράκης.

8) Περιέλαβεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν πίστωσιν Δρχ. 40 ἑκατ. πρὸς ἀποζημίωσιν ἰδιοκτητῶν ἀπαλλοτριωθέντων γηπέδων πρὸς ἀστικὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς «**παράγκας**». Γενόμενης τῇ 21)3 ἐ. ἔ. ἀπογραφῆς ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν παραπηγμάτων ὑπελογίσθη εἰς 31.000. Κατὰ τὸ διαρροῦσαν ἐνιαύσιον διάστημα κατεδαφίσθησαν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ 1514 παραπήματα, προβλέπεται δ' ἡ προσεχὴς κατεδάφρισις ἑτέρων 2250.

Ἐπίσης γίνεται συστηματικὴ ἐργασία διὰ τὴν ἐξακριβωσιν τῶν παρανόμως λαβόντων οἰκίματα, δάνεια καὶ οἰκόπεδα.

ΤΑ ΣΤΙΛΠΝΑ ΔΟΝΤΙΑ ΔΙΔΟΥΝ ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Μὲ **ΚΟΛΥΝΟΣ** καὶ σεῖς θὰ ἀποκτήσετε λαμπρὸ χαμόγελο.

Εἶναι τόσο εὐκόλο ὅταν χρησιμοποῖτε **ΚΟΛΥΝΟΣ**, ἡ **ΚΟΛΥΝΟΣ**, προσδίδει εἰς τὰ δόντια γοητεῖαν εὐχάριστον εἰς τὸ βλέμμα.

Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι ἡ **ΚΟΛΥΝΟΣ**, εἶναι ἡ πλέον ἀποτελεσματικὴ. Διάρκει δύο φορές περισσότερο ἀπὸ τις **ΚΟΙΝΕΣ** ὀδοντοκρέμες, διότι χρησιμοποῖτε μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ποσότητος ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην. Δοκιμάσατε τὴν τεχνικὴν τῆς ξηρᾶς φέκτρας με ἐν καὶ ἥμισυ ἑκατοστόμετρον **ΚΟΛΥΝΟΣ**, ὅθ' ἀεπλάγητε ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματά.

Ἐτιμήθη εἰς τὴν Χ καὶ ΧΙ Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης με Μέγα Βραβεῖον ἐκτὸς Συναγωνισμοῦ.

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε., ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Υπό κ. ROGER PICARD, Καθηγητού της Νομικής Σχολής των Παρισίων.

2^{ON} (τελευταίον)

Τά εφάρμοσθέντα νομοθετικά μέτρα εις τας χώρας, αίτινες έτροποποίησαν τά καταστατικά των Τραπεζών και την όργάνωσιν της πίστωσης όμοιάζουν διότι ή νομοθετική τεχνική, όπως και εκείνη της βιομηχανίας τείνει εις τό να όμοιοροποιηθί.

Και όταν μέν τά νομοθετικά μέτρα απέβλεπον εις την έξυγίανσιν της τραπεζιτικής βιομηχανίας, περιωρίσθησαν μόνον εις την έσωτερικήν όργάνωσιν των Τραπεζών διά της άπαγορεύσεως της έξασκήσεως του επαγγέλματος του τραπεζίτου υπό παντός προσώπου, της αύξησεως της εϋθύνης των διευθυντών των Τραπεζών και της έπιβολής ώρισμένων ύποχρεώσεων όσον άφορᾷ την δημοσίευσιν και έμφάνισιν των ίσολογισμών.

Αι χώραι δε αίτινες ήθέλησαν να προχωρήσουν έτι περισσότερο εις την έπέμβασιν ύπερχρέωσαν τας Τραπεζάς να διατηροῦν μίαν ώρισμένην αναλογίαν μεταξύ των διαθεσίμων και των καταθέσεων των διά να τας έξαναγκάσουν να έχουν ώρισμένην ρευστότητα, ή μίαν καθωρισμένην σχέσιν μεταξύ των κεφαλαίων των και των ύποχρεώσεων των, διά την ένίσχυσιν της πίστωσης των.

Άλλαχού πάνιν έπεχειρήθη ή πλήρης έθνικοποίησις των Τραπεζών διά να λάβη εις την διάθεσίν του τό Κράτος όλην την διαχείρισιν των πιστώσεων, ένῳ άλλαι χώραι περιωρίσθησαν μόνον εις την ένίσχυσιν της δράσεως της Έκδοτικής Τραπεζής, δώσαντα εις αύτην έκτός του δικαιώματος της αύξομοιώσεως του προεξοφλητικού τόκου και την εύχειριαν ν' αγοράζη ή πωλή έλευθέρως εις την αγοράν κρατικά χρεώγραφα ή τό χαρτοφυλάκιον των Τραπεζών.

Τά διάφορα ταῦτα μέτρα δέν παρουσιάζουν την αύτην αποτελεσματικότητα. Μεταξύ αύτών ύπάρχουν πολλά χρήσιμα, όπως ή άπαγορευσις έξεσκήσεως του επαγγέλματος του τραπεζίτου υπό των ύπό του κοινού ποινικού δικαίου καταδικασμένων, και ως προς τό ζήτημα τουτό ό γάλλος νομοθέτης έκαμη τό καθήκον του. Τό να προχωρήσῃ όμως κανείς έτι περισσότερο και να επέκτεινῃ τας διά τό έπάγγελμα του τραπεζίτου άπαγορεύσεις και εις τούς διευθυντάς των βιομηχανικών και έμπορικών έπιχειρήσεων θά ήτο μέγα σφάλμα.

Υπάρχουν έπιχειρήσεις, αίτινες καιτοι ήσαν καλώς ώργανωμένα τεχνικώς εκινδύνευσαν να καταστραφούν έλλείψει οικονομικών συμβούλων.

Ιούτου ένεκεν μία Τράπεζα, ήτις ύποστηρίζει διά των πιστώσεων της μίαν βιομηχανικήν έπιχείρησιν έχει κάθε συμφέρον να παρακολουθί έκ του σύγγυρου δι' ενός έκ των έμπιστων και πεπειραμένων υπαλλήλων της την διοίκησιν της έπιχειρήσεως.

Η άλληλεξάρτησις αύτη των έπιχειρήσεων διά της συμπιτώσεως των συμβουλιών των είναι έν από τά πλέον πρόσφορα μέσα της άλληλεπιδράσεως των οικονομικών προσπαθειών και έκπληττεται τις όταν βλέπη τούς όπαδούς της διευθυνομένης οικονομίας να μη δέχονται την συγκέντρωσιν ταύτην των λειτουργιών.

Οι έπιβληθέντες κανόνες όσον άφορᾷ τόν τρόπον της δημοσιεύσεως των ίσολογισμών και ό έλεγχος των λογαριασμών των Τραπεζών είναι χρήσιμα υπό τόν όρον να μη είναι οὔτοι πολύ άυταρχικοί και να μη άναμένη κανείς έξ αύτών περισσώρα πράγματα των όσον δύνανται να δώσουν.

Είναι όρθον βεβαίως όπως αι έπιχειρήσεις, αίτινες εργάζονται με τά κεφάλαια των καταθετών, δημοσιεύουν σαφείς ίσολογισμούς και καταστάσεις και έν τη πράξει έν πολλοίς τό πράττουν, κερδίζουσαι οὔτω την έμπιστοσύνην της πελατείας των. Θά

ήτο όμως σφάλμα να έπιβάλλωμεν ώρισμένον ύπόδειγμα ίσολογισμού δι' όλας τας έργασίας. Έκάστη έξ αύτών, έστω και του αύτου κλάδου, είναι δυνατόν να θέλη να δώση μίαν πλέον ευδιάκριτον φυσιογνωμίαν εις τόν ίσολογισμόν της, είτε έν τη συνθέσει του ένεργητικού είτε του παθητικού της.

Τό ουσιώδες είναι ότι οι ίσολογισμοί και οι λογαριασμοί των Τραπεζών πρέπει να είναι ειλικρινείς και ν' άντανακλουν ακριβώς την πραγματικήν κατάστασιν.

Ο έλεγχος επίσης των ίσολογισμών πρέπει να έξασκείται με ζήλον και μεθοδικότητα και διά τουτό πρέπει οι έλεγκται να είναι έκ των πλέον πεπειραμένων υπαλλήλων και να εϋθύνονται διά την πιστήν εκτέλεσιν των καθήκόντων των. Είμαι όμως πολύ παρακεκινδυνευμένον ν' αναθέσωμεν τά καθήκοντα των έλεγκτών εις υπαλλήλους του Κράτους, διότι οὔτοι ίσως να προβάλλουν ύπερβολικά αξιώσεις και οὔτω να παραλύσουν την δραστηριότητα των έπιχειρήσεων.

Θεωρούμεν μάταια τά μέτρα διά των οποίων έπιβάλλεται εις τας Τραπεζάς ή διατήρησις ενός μίνιμουμ διαθεσίμων και ρευστότητος. Γενικώς εις τας χώρας όπου τό τραπεζιτικόν ζήτημα έρρυθμίσθη νομοθετικώς οι νόμοι περιορίζονται εις τό να καθορίζουν ότι τό μίνιμουμ των διαθεσίμων των τραπεζών όφείλει να άνέρχεται εις 100%ο του συνολικού ποσού των ύποχρεώσεων όσως. Τό μίνιμουμ όμως τουτό δέν θεωρείται άρκετόν από τας γαλλικάς τραπεζάς και έπομένως παρόμοιοι νόμοι εις οὔδέν θά έξηρησιμούν έν Γαλλία.

Μήπως θά έπρεπε λοιπόν να καθιερώσωμεν παρ' ήμίν μεγαλύτερον ποσοστόν ρευστότητος; Τουτό όμως θά ήρητο εις αντίθεσιν με ένα έκ των κυριώτερων σκοπών των οποίους έπιδιώκουν οι μεταρρυθμισται της πίστωσης τουτέστιν: να την καταστήσουν άφθονον. Άληθώς ειπείν, όμως, ή αναλογία μεταξύ των καταθέσεων και των διαθεσίμων πηγάζει έκ των συνηθειών των καταθετών και ό τραπεζίτης ένταῦθα δέν κάμνει τίποτε άλλο ει μη ν' ακολουθί τά διδάγματα της πείρας. Είναι δε προφανές ότι εις μίαν χώραν όπως ή Άγγλία όπου τά 9)10 των πληρωμών ένεργούνται δι' έπιταγών, τό μίνιμουμ των διαθεσίμων είναι δυνατόν να κατέλθῃ μέχρι του ποσοστού 100%ο. Έν Γαλλία όμως όπου μόνον τό ήμιου των πληρωμών ένεργείται δι' έπιταγών, τό ποσοστόν τουτό των διαθεσίμων θά ήτο άνεπαρκές.

Τελείως περιττά μας φαίνονται αι διατάξεις εκείναι των νόμων, αι όποιαί ύπαγορεύουν εις τόν τραπεζίτην ώρισμένους κανόνες προνοίας ως προς την πελατείαν των όφειλετών των. Έάν ό τραπεζίτης γνωρίζει έστω και όλίγον την έργασίαν του, δέν θά παραλείψῃ ποτέ από του ν' άπαιτήσῃ, από τόν αίτιούτην ώρισμένην πίστωσιν, την προσαγωγήν του ίσολογισμού του και άλλας συμπληρωματικάς πληροφορίας όσον άφορᾷ την κατάστασιν της έπιχειρήσεώς του ή τας έργασίας τας όποιας προτιθέται να κάμη διά της αίτουμένης πιστώσεως.

Βλέπομεν, λοιπόν, ότι άκόμη και άν περιορισθώμεν εις τόν έλεγχον της πίστωσης, εις εκείνον τουτέστιν όστις δέν προχωρεί πέραν της έπαγρυπνίσεως επί των Τραπεζών και της ρυθμίσεως της λειτουργίας των, εἴμεθα ύποχρεωμένοι να διατυπώσωμεν σοβαράς έπιφυλάξεις ως προς την χρησιμότητα, αποτελεσματικότητα των μέτρων του έλέγχου. Όσον άφορᾷ τόν έλεγχον της πίστωσης, τόν ένικνούμενον μέχρι της διευθυνομένης οικονομίας, ύπάρχουν έτι μεγαλύτεραι άντιρρήσεις.

Οι όπαδοί της διευθυνομένης οίκο-

νομίας θέλουν όπως τό Κράτος άναλάβῃ την φροντίδα να κατανέμη τας πιστώσεις εις τούς διαφόρους κλάδους της Έθν. Οικονομίας και να καταστήσῃ ταύτας εϋηγνάς ή ακριβιάς, άφθόνοος ή σπανίας με τάσιν πάντοτε μιάς σχετικής σταθερότητος.

Είναι βέβαιον ότι τό Κράτος ή ένας όργανισμός έλεγχόμενος ύπ' αύτου, όπως είναι ή Έκδοτική Τράπεζα, δύνανται να έπιδράσῃ επί των τιμών και επί του όγκου των πιστώσεων. Η έπίδρασις όμως αύτη δέν έπιτυγχάνει πάντοτε διότι αύτη έξαρτάται και έκ της ύπαρχούσης σχετικής έλευθερίας εις την λειτουργίαν των ιδιωτικών Τραπεζών.

Εις τό σημερινόν σύστημα όργάνωσης της πίστωσης ή Έκδοτική Τράπεζα έξασκεί μίαν αποτελεσματικήν έπίδρασιν επί των τόκων, ύψώνοουσα ή μειούσα τόν προεξοφλητικόν της τόκον. Και τουτό τό κάμνει διά να προστατεύσῃ τό εις χρυσόν και συνάλλαγμα απόθεμά της, διότι μία ύψώνοσις του προεξοφλητικού τόκου μειώνει άμέσως τόν όγκον του χαρτοφυλακίου άναπροεξοφλήσεως και δύνανται οὔτω να προκαλέσῃ πτώσιν των χρηματιστηριακών αξιών και των τιμών των έμπορευμάτων πράγμα τό όποιον προκαλεί την αύξησιν της ζητήσεως, προσελκύει τόν χρυσόν έν τη χώρα και δημιουργεί καταθέσεις παρὰ ταις Τραπεζαίς.

Οι όπαδοί όμως της διευθυνομένης οικονομίας ζητοῦν όπως ή Έκδοτική Τράπεζα ρυθμίσῃ τόν προεξοφλητικόν της τόκον, λαμβάνουσα ύπ' όψιν όχι μόνον τας διακυμάνσεις του εις χρυσόν απόθεμά της αλλά και τό έπίπεδον των τιμών. Ζητοῦν δηλ. την σταθεροποίησιν της οικονομικής ζωής. Ός προς την έπιτυχίαν του σκοπού τουτό έχομεν πολλὰς έπιφυλάξεις. Ποίους όμως δείκτας των τιμών θά έξέλεγε ή Έκδοτική Τράπεζα διά την ρύθμισιν της δράσεώς της, ποιόν έπίπεδον τιμών θά έθώρει αύτη ως κατάλληλον να διατηρηί πῶς θά ένήργει, ώστε να έπιτύχῃ ταύτοχρόνως και την ύψωσιν των χαμηλών τιμών εις τό μέσον έπίπεδον και την πτώσιν των ύψηλόν τουούτων; Η πίστις είναι ένα έμπόρευμα όπως τά άλλα και ή τιμή της έξαρτάται από την άφθονίαν ή την σπάνιν της προσφορᾷς και της ζητήσεως.

Η σταθερότης των έπιτοκίων θά συνέτεινε βεβαίως εις τήν ασφάλειαν τών έργασιών άλλα τυγχάνει άπραγματοποίητος, διότι ύπάρχουν και άλλοι παράγοντες, οίτινες έπιδροῦν επί των έπιτοκίων όπως ή διάρκεια του δανείου, αι έγγυήσεις, και οι γενικοί όροι ασφαλείας των έργασιών.

Δέν βλέπομεν λοιπόν τόν τρόπον κατά τόν όποιον τό Κράτος θά ήτο δυνατόν να καθορίσῃ νομοθετικώς την σταθερότητα των έπιτοκίων. Δύνανται όμως διά της έπεμβάσεώς του να καταστήσῃ τας πιστώσεις εϋηγνάς.

Η μείωσις των έπιτοκίων και ή σταθεροποίησις των εις έν ευνοϊκόν έπίπεδον δύνανται να προέλθουν έκ της άφθονίας της προσφορᾷς των πιστώσεων.

Και τά ευεργετήματα των εϋηγνών πιστώσεων είναι εις όλους γνωστά: ευνοοῦν την δημιουργίαν νέων έπιχειρήσεων, διατηροῦν εις ύψηλά έπίπεδα τας βιομηχανικάς αξίας και συνεπῶς ύποστηρίζουν την χρηματογοράν, ευνοοῦν την έκδοσιν νέων αξιών και ώθουν πάντας τούς κατόχους κεφαλαίων να καταστήσουν παραγωγικόν τό χρήμά των.

Εις τας χώρας όπου θέλουν να διευθύνουν την πολιτικήν των πιστώσεων εφάρμοζον σὺν τῷ χρόνῳ την πολιτικήν της έλευθερίας αγοράς (open market policy) όταν ή αύξομείωσις του προεξοφλητικού τόκου

δέν είναι άρκετή να προκαλέσῃ την κινητοποίησιν των κεφαλαίων, των οποίων έχει ανάγκην ή χώρα.

Η Έκδοτική Τράπεζα δηλαδή άντι να περιμένη παθητικῶς ν' αντιδράσῃν αι άλλαι Τράπεζαι εις τας διακυμάνσεις του προεξοφλητικού τόκου αγοράζει από την έλευθέραν αγοράν κρατικά χρεώγραφα και αύξάνει οὔτω τόν όγκον του κυκλοφοροῦντος χρήματος ή πωλεί τά χρεώγραφα ταῦτα όταν κρίνη ότι ό όγκος του κυκλοφοροῦντος χρήματος είναι μεγαλύτερος.

Η πολιτική αύτη της open market εφάρμοζεται ιδίως έν Αμερικῇ διά διαφόρους σκοπούς, κυρίως όμως διά την υπεράσπισιν του εις χρυσόν απόθεματος των όμοσπονδιακών Τραπεζών και την άναζωογόνησιν της οικονομικής ζωής.

Έν τη πράξει όμως τό σύστημα τουτό δέν άποδίδει ό,τι αναμένουν έξ αύτου. Η έπέκτασις των πιστώσεων έξαρτάται όλιγώτερον έκ της θελήσεως μιάς Έκδοτικής Τραπεζής ή της κυβερνήσεως και περισσότερο έκ της γενικής καταστάσεως των έργασιών. Όταν ό καθείς πιστεύει εις μίαν άνοδον της οικονομικής συγκυρίας δημιουργείται ζήτησις των πιστώσεων άδιάφορον εις ποίαν τιμήν έν τη αντίθετῳ περιπτώσει ή άφθονος προσφορά των πιστώσεων επί χαμηλῷ έπιτοκίῳ άφίνει τούς ανθρώπους των έργασιών άδιάφορους.

Δέν άρκει λοιπόν, οι όπαδοί της διευθυνομένης πολιτικής των πιστώσεων να δίδουν εις τό Κράτος τά μέσα να έπιδρά επί του έπίπεδου των τόκων ή επί του όγκου των πιστώσεων, αλλά θά έπρεπε να τό καταστήσουν ικανόν να ρυθμίσῃ και την τροφοδότησιν με οικονομικά μέσα όλων των κλάδων της Έθνικής Οικονομίας. Και τουτό θά έπιτυγχάνετο μόνον διά της έθνικοποίησεως όλων των Τραπεζών.

Μέχρι σήμερα μόνον εις την την Ρωσίαν και την Γερμανίαν εφηρμόσθη παρομοία πολιτική των πιστώσεων, όπου ύπάρχη άπόλυτον δικτατορικόν οικονομικόν πολιτικόν σύστημα και των οποίων τό παράδειγμα δέν πρόκειται να χρησιμεύσῃ εις τας χώρας αίτινες θέλουν να διατηρήσουν τας έλευθερίας των.

Τό να προσφέρῃ τις άφθονα κεφάλαια δέν σημαίνει ότι ταῦτα τίθενται και εις κυκλοφορίαν. Κατά την περιόδον της κρίσεως ή άφθονία αύτη των κεφαλαίων δέν έχει καμίαν άπήχησιν ένῳ αντίθετως κατά την εποχήν της άποτόμου άναζωογονήσεως των έργασιών τά οὔτω δημιουργηθέντα νομισματικά μέσα δύνανται να έχον σοβαράς συνεπειάς. Τό να διευθύνῃ τις τας χρηματοδοτήσεις είτε πρόκειται περι δανείων βραχείας ή μακράς προθεσμίας είναι πολύ δύσκολος τέχνη.

Εις τό λεπτόν και πολύπλοκον έπάγγελμα του τραπεζίτου ή μεγαλύτερα δυσκολία έγκείται εις την καλήν χρησιμοποίησιν των καταθέσεων και όχι εις την συγκέντρωσιν αυτών. Έκ της μεθοδικής χρησιμοποίησεως των καταθέσεων έξαρτάται τόσον ή ρευστότης όσον και ή φερεγγυότης της Τραπεζής.

Ο τραπεζίτης όφείλει άκαταπαύστως να έπισκοπή τας διαφόρους μεταβολάς της οικονομικής ζωής και να τας έρμηνεύῃ, προκειμένου να εφάρμοσῃ μίαν όρθήν πολιτικήν

των πιστώσεων.

Έάν χορηγῇ ύπέρογκα δάνεια, συντείνει εις την οικονομικήν καταστροφήν των πελατών του και μαζύ των καταστρέφεται και ό ίδιος, όταν διά να σώσῃ τά πρώτά του δάνεια αναγκάζεται να χορηγήσῃ νέας πιστώσεις εις τας κλονιζόμενας έπιχειρήσεις. Έάν είναι φειδωλός εις τας πιστώσεις του δέν έπιτυγχάνει να καταστήσῃ αρκετά παραγωγικάς τας καταθέσεις του.

Η πρότασις της επί των οικονομικών Έπιτροπής όπως συγκεντρωθῇν οι χρεωστικοί λογαριασμοί και γίνουν γνωστά δημοσίᾳ αι αίτήσεις των πελατών των Τραπεζών περι χορηγήσεως εις αυτούς πιστώσεων δέν έγένετο άποδεκτή οὔτε έκ μέρους των τραπεζών οὔτε των πελατών. Τόσον οι μέν όσον και οι δε άρνοῦνται να εκθέσουν δημοσίᾳ έργασίας, αίτινες άπαιτοῦν έχεμύθειαν και έμπιστοσύνην. Ένταῦθα όφείλομεν να σημειώσωμεν ότι τό έπάγγελμα του τραπεζίτου, είναι τέχνη και έπιστήμη συγχρόνως και ότι ή πίστις, εάν έχῃ ίδίαν τεχνικήν, έν τελευταία αναλύσει, στηρίζεται επί γεγονότων καθαρῶς ψυχολογικής φύσεως και διά τουτό άπαιτεί από εκείνους, αίτινες την κατανέμουν μεγαλύτεραν εϋστροφίαν πνεύματος παρὰ γεωμετρίαν. Έπ' αύτοῦ αι ιδιωτικά τράπεζαι έχον καταφανή ύπεροχήν έναντι του κρατικῶν όργανισμών. Τά διάφορα κράτη δημιούργησαν πολυαριθμούς τραπεζικούς όργανισμούς, διευθυνομένους είτε άμέσως υπό του Κράτους είτε τη συνδρομή αύτου και υπό τόν έλεγχόν του. Τοιοῦτοι όργανισμοί είναι αι Άγροτικά και Λαϊκά Τράπεζαι κλπ.

Δέν πρόκειται ένταῦθα να αναφέρωμεν τά αποτελέσματα των τοιούτων πειραμάτων. Γνωρίζουν όμως πάντες ότι δέν ύπήρξαν όλα εϋτυχῇ και άπήχησαν από τό σύνολον της κοινωνίας μεγάλας θυσίας. Διά να έχῃ κάποιαν έπιτυχίαν τό Κράτος εις τας τραπεζιτικάς έργασίας έστω και περιωρισμένην, όφείλει να μάθῃ την τέχνην του τραπεζίτου και να σέβεται τούς νόμους της πίστωσης. Περι αύτου όμως δέν δύναται τις παρὰ να άμφιβάλλῃ διότι ή γραφειοκρατική όργάνωσις του Κράτους άποτελεί τό κυριώτερον πρόσκομμα.

Θά ήτο σφάλμα να πιστεύσῃ τις ότι τά πλαίσια, τά όργανα και αι λειτουργία της οικονομικής ζωής είναι άμετάβλητα. Αντιθέτως ταῦτα εϋρίσκονται εις διαρκή εξέλιξιν, άλλ' αι μεταβολαι των συντελοῦνται κατά πολύ μακρά χρονικά διαστήματα εις τρόπον ώστε πολλάκις να μη γίνονται άντιληπταί. Η μεταβολή των όργανισμών είναι αναπόφευκτος. Αι τεχνικάί πρόοδοι, ή άλλαγή των γούστων και των άναγκῶν διαφεύγουν από οίονδῆποτε έξαναγκασμόν, υπό την πίεσιν των μεταβάλλωνται άκαταπαύστως οι όροι της προσφορᾷς και της ζητήσεως διαφόρων προϊόντων και αι συναλλακτικά σχέσεις.

Μία άδιάκοπος λοιπόν προσαρμογή προς τας έκάστοτε δημιουργουμένας νέας συνθήκας είναι άπαραίτητος και μόνον διά της εϋστροφίας, της εϋφυίας και της τόλμης των ιδιωτών δυνάμεθα να έπιτύχωμεν τουτό καλλίτερον.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ "ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ",
Δ. Β. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΗ
ΟΔΟΣ ΜΑΓΕΡ 18 ΤΗΛ. 53.718

ΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ‘ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ,

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚ ΣΥΝ)ΚΗΣ ΕΝΟΧΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΑΣΙΣ—ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΙΣ—ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Υπό κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ,
παρά τῆ Τραπεζῆ τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ζήτημα τῆς φύσεως τῆς ἐκ
Συναλλαγματικῆς ἐνοχῆς, ἐμφανί-
ζεται ὡς εἰδικωτέρα περίπτωση
τοῦ ὅλου προβλήματος τῆς νομι-
κῆς κατασκευῆς τῶν πιστωτικῶν
τίτλων, ἀνομιμῶν ἢ εἰς διαταγῆν.

Δημιουργεῖται ὅμως πρόσθε-
τον ζήτημα, τὸ ἑξῆς: εἰς ποίαν
πράξιν ἐγκρατεῖται ἡ προσφορά καὶ
ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς;
Καὶ ἡ μὲν κοινῶς παραδεχ-
μένη δόξα διαβλέπει συντελουμέ-
νην τὴν συγκρότησιν τοῦ συναλ-
λάγματος εἰς τὴν πράξιν τῆς πα-
ραδόσεως (Traditio), τὴν δ' ἐκ-
δοσιν τοῦ τίτλου ὡς ἁπλῶς προ-
παρασκευαστικὴν ἐνέργειαν, ὡς
εἶναι ἡ σύνταξις χρεωστικῆς ἀπο-
δείξεως πρὸς τὴν εἰς τὸν πιστω-
τὴν ἐγχειρίσεώς της.

Πλείονες ἀποχρώσεις τῆς θεω-
ρίας ταύτης διδάσκονται κατα-
φεύγουσαι εἰς συνδυασμοὺς ὁπως
ἐξομαλύνωσι τὰς ἐν τῇ πρακτικῇ
προκλυπούσας δυσκολίας.
Καὶ τινὲς δέχονται τὴν ὑπαρ-
ξιν πλείονων συμβάσεων, καθ' ὅ-
σον διὰ τῆς ὁπισθογραφίσεως ἐ-
πέχεται ἀνανέωσις συναπτομένης
οὕτω νέας συμβάσεως· ἄλλοι ὁ-
μως λέγουσι ὅτι ὁ ἐκδότης (ὁφει-
λέτης) ἐπὶ τῇ καταρτίσει καὶ ἐκ-
δόσει τοῦ τίτλου συμβάλλεται
πρὸς ἀόριστον πρόσωπον, τὸν ἐν-
δεχόμενον κομιστὴν, ἄλλοι πρὸς
ἄγνωστον κύκλον ἀνθρώπων ἐν
οἷς καὶ ὁ μέλλον κομιστής.

Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην
«δημιουργικῆν» ἀποκληθεῖσαν,
ἢ ἐκ συν)κῆς ὑποχρέωσις γεν-
νᾶται οὐχὶ συνεπείᾳ συμβάσεως,
ἀλλ' ἡ ἐκδοσις τοῦ τίτλου ἐνέχει
δικαιοπραξίαν μονομεροῦς ὑπο-
χρεώσεως, ἐν αὐτῷ τῷ ἐγγράφῳ
δηλουμένης τῆς πρὸς ὑποχρέωσιν
θελήσεως τοῦ ἐκδότη, προπαρα-
σκευάζουσα τὴν ὑποχρέωσιν ἣτις
παράγεται ἐν ᾧ χρόνῳ τρίτον πρό-
σωπον ἀνεξάρτητον τοῦ ἐκδότη
ἐλαβε τὸν τίτλον, ὅστις ἀφ' ἐαυ-
τοῦ οὕτως εἰπεῖν δημιουργεῖ τὴν
ὑποχρέωσιν.

ἀποδείξωσι ὅτι ἡ ἐκδοσις τοῦ τί-
τλου εἶναι προπαρασκευαστικὴ
τῆς ἐνοχῆς ὑποχρέωσις, ἢ δ' ὑπο-
χρέωσις αὕτη παράγεται εὐθύς
ὡς ὁ τίτλος ἐξέλθῃ τῆς κατοχῆς
τοῦ ἐκδότη.

Ἡ Σύν)κῆ ὡς δικονομικὸν ὄρ-
γανον συναλλαγῆς δὲν εἶναι ἀπο-
κλειστικὸν δημιούργημα τῶν νεω-
τέρων χρόνων· ὁ μηχανισμὸς τῆς
ἤτο γνωστός εἰς τοὺς ἀρχαίους
Αἰγυπτίους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Ῥωμαϊ-
κῆς ἐποχῆς τὸ Receptum Argen-
tarii δὲν ἦτο παρὰ ἓνα εἶδος ση-
μερινῆς συν)κῆς. Καὶ δὲν περιε-
λαμβάνετο μὲν κατ' ἀρχάς εἰς
τὰς δικαιοπραξίας τὰς ὁποίας ἀ-
νεγνώριζεν ὡς ἰσχυρὰς τὸ Ῥωμαϊ-
κὸν Δίκαιον, πλὴν ὅμως ὁ πραι-
τωρ, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ὁ
Τραπεζίτης ἔδωκε μίαν ἐγγραφὸν
ὑπόσχεσιν περὶ προθεσμιακοῦ δια-
κανονισμοῦ τοῦ χρόνου πρὸς τρί-
τον διὰ λογαριασμὸν δανειστοῦ
του, κατέστησε τοῦτο ὑποχρεωτι-
κόν, ἐξοπλίσας μὲ τὴν δύναμιν
τῆς ἐναγομότητος.

Ἡ πρότασις δηλαδὴ τελειού-
ται διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ τί-
τλου εἰς τὸν πιστωτὴν, ἢ λήψης
δ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ ἀπο-
τελεῖ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτά-
σεως καὶ τοιουτοτρόπως καταρ-
τίζεται τὸ Συναλλάγμα.

Ἐννεῖται ὅμως τὸ ἐρώτημα
—σύμβασις πρὸς τὸ κοινὸν ὁλό-
κληρον ἢ ἄγνωστον πρόσωπον (ὁ-
πισθογράφον, κομιστὴν συν)κῆς
ὅστις τυγχάνει ἄγνωστος κατὰ τὸν
χρόνον τῆς ἐκδόσεως), δύναται νὰ
συναφθῇ;
Κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς νο-
μικὰς ἀρχὰς περὶ καταρτίσεως
τῆς συμβάσεως ἀντιρρητικῶς οὐχὶ,
διότι ἐλλεῖπει οὐσιωδέστατον στοι-
χεῖον, τὸ πρόσωπον δηλαδὴ τοῦ
ἀντισυμβαλλομένου πιστωτοῦ.

Ἡ λήψις τοῦ τίτλου ὑπὸ τρί-
του (πιστωτοῦ) ἀποτελεῖ νέαν καὶ
αὐτοτελῆ πράξιν διότι δύναται
νὰ στηριχθῆ εἴτε ἐπὶ συμβάσεως
μεταξὺ πιστωτοῦ καὶ ἐκδότη
εἴτε ἐπὶ μονομεροῦς δικαιοπρα-
ξίας.

Ὁὕτως οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν
γενικὴν θεωρίαν τοῦ Kuntze δι-
αιροῦνται, διότι ἄλλοι μὲν ἀξιού-
σιν ὅτι ἀρκεῖ ἡ παρασκευὴ τοῦ
τίτλου ἵνα ἢ ἐν αὐτῷ ὑποχρέω-
σις καταστῆ ἔμπρακτος, τῆς ὑπο-
χρεώσεως ἐνεργοῦ γινομένης διὰ
τῆς ὁπωσδήποτε (μεταβιβάσεως,
ἐγκαταλείψεως, κλοπῆς) περιελεύ-
σεως τοῦ τίτλου εἰς τρίτον κο-
μιστὴν, ἄλλοι δὲ νομίζουσι ὅτι ἀ-
παιτεῖται ὄχι μόνον ἡ δῆλωσις
τῆς βουλήσεως συντελουμένη διὰ
τῆς ὑπογραφῆς ἀλλὰ καὶ ὡς
στοιχεῖον ἀναγκαῖον ἢ οἰκεία τοῦ
ὑπογραφέως βουλήσει ἀποξένωσις
τοῦ τίτλου. Ἡ τελευταία αὕτη
εἶναι ἡ περίφημος θεωρία τῆς
ἐκδόσεως (emission theori-).

Διὰ τὸν λόγον ὅμως ὅτι ἡ οἰ-
κονομία τῶν Ῥωμαίων ἦτο μάλ-
λον ἀγροτικὴ ἢ νομοθετικὴ αὐτῆ
σύλληψις οὐδεμίαν ἔσχε ἐξέλξιν,
ὅτε τῆς συν)κῆς προσιδιόουσι
εἰς χώρας οἰκονομικῶς καὶ προ-
παντὸς ἐμπορικῶς προηγμένας.

Ἐννεῖται ὅμως ὅτι καὶ ἄνευ
τῆς τυπικῆς ταύτης ἐνεργείας με-
ταξὺ πιστωτοῦ ἀποδεχομένου καὶ
λαμβάνοντος, καὶ ἐκδότη προσ-
φέροντος δύναται ἐνίοτε νὰ προ-
κύψῃ ἐνοχὴ (δικαίωμα ἢ ὑποχρέ-
ωσις), ὅπως ἐπὶ τῆς ἐγκαταλεί-
ψεως τοῦ τίτλου παρὰ τοῦ ἐκδό-
του, ὅτε ὁ τρίτος καταλαμβάνων
δικαιοῦται εἰς ἀξίωσιν, ἀλλὰ πρὸ
πάντων καὶ συνηθέστερον ἐπὶ
κλοπῆς τοῦ τίτλου, ὅτε ὁ παρὰ
τοῦ κλέπτον λαμβάνων καλῆ τῇ
πίστει, ἀποκτᾷ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ
τίτλου.

Καὶ τῷ ὄντι, πῶς δύναται τις
νὰ εἴπῃ «συμβάλλομαι πρὸς πάν-
τας τοὺς μέλλοντας κομιστὰς τοῦ
τίτλου;» Ἐκδοχαὶ ἀποκρουστέαι,
διότι ὑποκείμενον τοῦ δικαίου
«In abstracto» ἐν τῷ συναλλάγ-
ματι, δὲν δικαιολογεῖται.

Ἡ γνώμη αὕτη τυπικῶς μόνον
διαφέρει τῆς «συμβάσεως» οὐχὶ
οὐσιαστικῶς, διότι φαίνεται μὲν
ὅτι ἡ βούλησις τοῦ πιστωτοῦ εἶ-
ναι ἐπικουρικῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ
πάντοτε ἀπαραίτητος πρὸς παρα-
γωγὴν τῆς ἐκ τοῦ τίτλου ἐνοχῆς.

Βεβαίως δὲν δύναται ἀνευδοιά-
στως νὰ ὑποστηριχθῆ ὅτι ἡ ἐν
τῷ τίτλῳ ὑπόσχεσις δύναται νὰ
παραγάγῃ ὑποχρέωσιν καὶ νὰ ὑπο-
βάλλῃ εἰς ἐνοχικὸν δεσμὸν ἄνευ
τοῦ πιστωτοῦ διότι ἐν ἐκάστη
ἐνοχῇ πάντως ἀναγκαῖα τυγχάνει
οὕσα ἢ συνάντησις τῆς βουλήσεως
πιστωτοῦ καὶ ὀφειλέτου.

ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Συνοπτικὴ Κατάστασις τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1937

Table with 4 columns: ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ, Δραχμαί, ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ, Δραχμαί. It lists various assets and liabilities of the National Real Estate Bank of Greece as of February 28, 1937.

Ο Υποδιοικητής Γ. ΙΑΤΡΟΥ

Ο Διευθυντής του Λογιστηρίου Κ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ

ΑΠΟ ΜΗΝΟΣ ΕΙΣ ΜΗΝΑ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

ΚΑΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Εκ των συγκεντρωθέντων στοιχείων υπό της στατιστικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας...

των ζώων, εξ των τα αιοπροβάτων αυξήθησαν από το 1934 κατά 586.500...

νον έτος 1935 καθ' η παραγωγή ητο γενικώς μειωμένη εκτός του μαλακού τυρού...

κτος εις το επίπεδον του 1935 και β) η σημαντική μείωσις της εισαγωγής τυρού και βουτύρου...

Εισαγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων κατά τα έτη 1935 και 1936

Table with 3 columns: 1935 Ποσά εις χιλιόγρ., 1935 Άξια εις δραχμάς, 1936 Ποσά εις χιλιόγρ., 1936 Άξια εις δραχμάς. Rows include Zont. Zifa kef., Kratea en yen., Poulerika, etc.

Συγκριτικός πίναξ ζώων κατοικιδίων πτηνών και κυψελών των έτων 1934, 1935 και 1936

Table with 4 columns: Είδος Ζώων, 1934, 1935, 1936. Rows include Βόες, Άγελάδες, Βούβαλοι, Ίπποι, Ημίονοι, etc.

Table with 3 columns: Χιλιόγραμμα, Άξια εις δρχ., Μέση τιμή κατά χιλιόγραμμα. Rows for 1935 Προβάτων, Αιγών, 1936 Προβάτων, Αιγών.

Η αύξησις των μέσων τιμών αποδοτέα εις την αύξησιν της εξαγωγής, ήτις υπερέβη την του 1935 κατά 63 ο/ο περίπου.

Αυγά. Τα συντηρούμενα πουλερικά ηύξηθησαν το έτος 1936 κατά 820.000 κεφαλάς και η παραγωγή των ώων κατά 2.265.000 δωδεκάδας.

Μετά την αύξησιν της εισαγωγής ώων η εισαγωγή του 1936 έμειώθη κάτω του ήμισιου της παραγωγής του 1935.

Μέλι και κηρός. Η παραγωγή των προϊόντων μελισσοκομίας, ήτις έμειοτο από του 1933, έπέτυχε κατά το 1936 άλματώδη αύξησιν, υπερβάσα τα όρια του 1933, ήτοι :

Table with 4 columns: Μέλι, Κηρός, 1933, 1934, 1935, 1936. Columns: χιλιόγραμμα, Άξια εις δραχ., Άξια δρχ., 56.648.010, etc.

Table with 4 columns: Κρέας, 1933, 1934, 1935, 1936. Columns: Άξια δρχ., 56.648.010, 55.012.340, etc.

Η αύξησις της παραγωγής μέλιτος επέτρεψε κατά το 1936 την αύξησιν της εξαχθείσης ποσότητας εν σχέσει προς την εξαγωγήν του 1935 κατά 60 ο/ο περίπου.

Κρέας. Περί της παραγωγής κρέατος δέν ύφιστανται συγκεκριμένα στοιχεία. Βάσει των περι ώων εν τοις προηγούμενοις ύπολογισμών καθορίζεται αύτη ως εξής εις τόννους :

Table with 4 columns: Κρέας βόειον, αιοπροβάτων, χοίρων, 1934, 1935, 1936. Columns: 23.270, 53.740, 19.850, etc.

Table with 4 columns: 1934, 1935, 1936. Columns: 96.860, 100.085, 101.349.

Προκειμένου να καταρτισθί ό κατατώρω πίναξ της άξιας της κτηνοτροφικής παραγωγής της Ελλάδος κατά τα έτη 1935 και 1936 έχρησιμοποιήθησαν τα στοιχεία της στατιστικής ύπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Άνωθεν υπό της Οικονομικής Έπιτηρίδος της Ελλάδος (της εκδομένης χορηγία της Έθνικής Τραπεζής) διά το έτος 1934 ηύξημένα κατά 15 ο/ο. Ός τιμαί άκατεργάστων δερμάτων έλήθησαν αί μέσαι τιμαί εξαγωγής των έτων 1935 και 1936 μειωμέναι κατά 15 ο/ο.

Πίναξ της κτηνοτροφικής παραγωγής της Ελλάδος κατά τα έτη 1935 και 1936

Table with 4 columns: 1935 Ποσά εις τόννους, 1935 Άξια εις δραχμάς, 1936 Ποσά εις τόννους, 1936 Άξια εις δραχμάς. Rows include Κρέας έξ έγχωρ. ζώων, Κρέας πουλερικών, Δέρματα άκατεργάστα, etc.

Καθ' όμοιον τρόπον ύπολογισθείσα η άξια της κτηνοτροφικής παραγωγής της χώρας ύπό της Οικονομικής Έπιτηρίδος της Ελλάδος κατά τα δύο προηγούμενα των άνωτέρω έτη άνήλθεν :

Table with 2 columns: Έτος, 1933, 1934. Columns: δρχ., 6.832.605.920, 7.355.257.070.

Συμφώνως προς τους εύρεθέντας αριθμούς η άξια της κτηνοτροφικής παραγωγής της χώρας ηύξηθη κατά δρχ. 1.041.500.000 το έτος 1935 και κατά δρχ. 561.000.000 το 1936.

όντων κατά το 1936 έμειώθη δι' όλα τα είδη εκτός των κάτωθι, ών η εισαγωγή ηύξηθη κατά τα έναντι σημειούμενα ποσά εις χιλιόγραμμα :

Table with 2 columns: Έτος, 1935, 1936. Columns: χιλιόγρ., 594.600, 515.400, 24.100, etc.

Εκ των άνωτέρω άμέλγονται

Table with 4 columns: Άγελάδες, Βούβαλοι, Πρόβατα, Αίγες, 1934, 1935, 1936. Columns: 185.770, 189.742, 200.202, etc.

Εκ παραλλήλου ηύξηθη κατά το 1936 η κτηνοτροφική, πτηνοτροφική και μελισσοκομική παραγωγή της χώρας ως και η παραγωγή κρέατος, έξευρεθείσα βάσει των ύπολογισμών του Γ. Ψάλλη (δελτίον Έλληνικής Γεωργικής Έταιρίας Μαρτίου 1933).

Προϊόντα γαλακτοκομίας. Η παραγωγή των προϊόντων γαλακτοκομίας έμφανίζεται ως εξής εν συγκρίσει προς τα τρία προηγούμενα έτη.

Table with 4 columns: Έτη, Χιλιόγρ., Συνολική άξια εις δραχμάς, Μέση τιμή κατά χιλιόγρ. εις δραχμ. Rows include Γάλα αούσιον καταναλωθέν, Τυρός μαλακός, Τυρός σκληρός, Βούτυρον.

Έπετεύχθη δηλαδή κατά το 1936 δλων των γαλακτοκομικών προϊόντων έν αντίθεσει προς το προηγούμενη αύξησις της παραγωγής.

Αντιθέτως η εξαγωγή όλων των εξαγομένων κτηνοτροφικών προϊόντων ηύξηθη σημαντικώς υπερδιπλασιασθείσα διά τα άκατεργάστα δέρματα και τόν τυρόν, σχεδόν δε διπλασιασθείσα διά τα έρια.

Η τοιαύτη αύξησις των εξαγωγών όφείλεται εις αγοράς των χωρών: Δερμάτων άκατεργάστων: Γεομανίας, Τσεχοσλοβακίας, Ρουμανίας, Ούγγαρίας κλπ.

Τυρού: Μάλτας, Άμερικής, Άβησσυνίας. Έριών: Γερμανίας, Γιουγκοσλαβίας, Γαλλίας.

Εξαγωγή των κυριωτέρων κτηνοτροφικών προϊόντων της Ελλάδος κατά τα έτη 1935 και 1936

Table with 3 columns: 1935 Ποσά εις χιλιόγρ., 1935 Άξια εις δραχμάς, 1936 Ποσά εις χιλιόγρ., 1936 Άξια εις δραχμάς. Rows include Δέρμ. άκατ., Έρια, Μέλι, Τυρός.

Η εις άξιαν αύξησις της εξαγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων κατά το 1936 άνήλθε συμφώνως, προς τόν άνωτέρω πίνακα εις δρχ. 216.300.000.

Η κτηνοτροφία κατά το 1937. Αί μέχρι τοϋδε συγκεντρωθείσαι πληροφορίαί φέρουσι την κτηνοτροφίαν ως ίκανοποιητικώς έξελισσομένην, ως έπίσης την άνάπτυξιν των κτηνοτροφικών φυτών.

Περί της κτηνοτροφικής παραγωγής κρατεί η έντύπωσις, ότι είναι μειωμένη εις τινας περιφέρειαις. Εις τας τιμας έπικρατεί τάσις ανατιμητική, δέν σημειοϋνται όμως διακυμάνσεις λόγω της διατιμήσεως.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΝΕΡΓΙΑ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ—ΕΜΠΟΡΙΟΝ—ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ Κ.Α.Π.

ARGENTINA

Κατά τους πέντε πρώτους μήνας της 'Αργεντινής έκινήθη ως εξής: το 1937 το εξωτερικόν εμπόριον (εις pesos):

	Εισαγωγαί	Εξαγωγαί
1937 (5 πρώτοι μήνες)	546.910.578	1.254.276.730
1936 (« » »)	458.420.033	621.473.194

Αι εξαγωγαί ειδικώς κατά την περιόδον 'Ιανουαρίου—'Ιουνίου 1937 ανήλθον εις 11.278.154 τόννους αξίας 1.409 εκατομμ. pesos, έναντι 9.032.930 τόννων αξίας 723,3 εκατομμ. pesos εξαγωγής κατά το Αον εξάμηνον 1936. 'Η αύξησης αυτή της εξαγωγής άφορα ιδίως τα σιτηρά και τόν λιναρόσπορον (κατά 184 ο) ως προς τήν αντίστοιχον εξαγωγήν πρώτης εξαμηνίας 1936). 'Η αύξησης εξαγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων ανέρχεται μόνον εις 23.20ο ως προς πέρυσι. 'Η τεραστία αυτή αύξησης της εξαγωγής, εν μέρει όφειλομένη εις εποχιακούς λόγους, φαίνεται προσωρινή περιορισθείσα κυρίως εις τόν πρώτον τρίμηνον το 1937 διότι κατά τόν δεύτερον τρίμηνον παρουσιάσθη σημαντική ύφεσις εξαγωγών.

Όσον άφορα τας εισαγωγάς κατά τους 5 πρώτους μήνας το 1937 αύξηση παρουσιάζουν ό σίδηρος τά μηχανήματα, τά αυτοκίνητα και τά ύφαντουργικά προϊόντα. Τά 20,1 ο) τών εισαγωγών αναλογούσιν εις τήν Μ. Βρετανίαν και τά 15,8 ο) εις

τας 'Ηνωμένες Πολιτείας. Λόγω της ευνούικης καταστάσεως το 5 πρώτου μηνός εμφανίζοντο εξαγωγικών πλεόνασμα 707,3 εκατομμ. pesos κατά τους πέντε πρώτους μήνας το 1937 έναντι 163,0 εκατομμ. αντίστοιχως τῷ 1936, οι άργεντινοί εισαγωγείς εξήτησαν κάρτηρην το 10 ο) ισχύοντος από το 1931.

Αι εισαγγυλος κεφαλαίουχους ανήκουσαι τέσσαρες μεγάλαι σιδηροδρομικαί εταιρειαι της 'Αργεντινής, βλέπουσαι, άφ' ενός δι η ποσότης και η αξία τών ύπ' αυτών μεταφερομένων γεωργικών προϊόντων βαίνουσιν αυξανόμεναι ενῶ άφ' ετέρου αι τιμαί το 10 ο) γαιάνθρακος και το 10 ο) σιδηρού υλικού ύψώθησαν, εξήτησαν από τήν Κυβέρνησιν τήν άδειαν να αύξησωσι τά σιδηροδρομικά κόμιστρα ίνα καλύψωσι τά μεγαλύτερα έξοδα λειτουργίας τών γραμμών των και συμμετάσχωσι της αυξανόμενης εϋμερίας της χώρας.

KANADA

Λόγω μεγάλης ξηρασίας η έσοδεία έαρινού σίτου τών επαρχιών Alberta και Saskatchewan κατεστράφηφέτος. Εις Manitoba, εις Ontario και British Columbia άπ' εναντίας η έσοδεία εμφανίζεται λιαν ικανοποιητική. Λόγω τού ότι και η νομή τών κτηνών περιωρίσθη λιαν εις τας επαρχίας Alberta και Saskatchewan η Κυβέρνησις έλαβε μέτρα προς δωρεάν μεταφοράν άθρόως τών ποιμνίων και άγγελών εις άλλας μη πληγείσας υπό της άνομβρίας περιοχάς. Τά πλεονάζοντα ζῶα θά σφαγώσιν. Εις τας πασχούσας περιοχάς θά παραμείνι μικρός μόνον τυρην ποιμνίων και άγγελών προς διατήρησιν της κτηνοτροφίας. Τό κράτος καθήρτισε σχέδιον άρδεύσεως και άξιοποιήσεως έκ νέου τών άλλοτε εϋμερουσών, νυν δέ άγόνων περιοχών δια κατασκευής ύδροφρακτών, διωρύγων και λοιπών τεχνικών έργων ούτως ώστε να αναδημιουργηθώσιν οι καταστραφέντες λιμνώνες.

Ό δείκτης οικονομικής δραστηριότητος το 5 πρώτου μηνός του Bureau of Statistics ύψώθη κατά τόν πρώτον δεκαήμερον το 1937 ούλιου εις 109,6 έναντι 107,7 κατά τας αρχάς το 1937. Παρατηρείται αύξησης της παραγωγής τών μεταλλείων χαλκού, ψευδαργύρου και νικελίου, ως και αύξησης της παραγωγής χρυσο 1. 'Η τραπεζική κατάστασις της χώρας είναι άριστή, τό χρήμα άφθονεί, αι καταθέσεις παρά Τραπεζαίς παρουσιάζουσιν αύξησιν η τελευταία έκδοσις τριμηναίων γραμματίων θησαυροφυλακίου έπέτυχεν, και τά δημόσια έξοδα κατά Μάϊον ένεφάνισαν αξιόλογον αύξησιν. Κατά τας Καναδικάς έφημερίδας έσχάτως παρατηρείται ποιά τις εισροή κεφαλαίων έξ U. S. A., άτινα ειχον τοποθετηθῆ εκεί υπό ευρωπαϊών ηδη άνηρσυχούντων δια τας εν U. S. A. βιομηχανικάς άνωμαλίας και ένδεκαομήνην φορολογίαν τών ξένων κεφαλαίων.

ΙΑΠΟΝΙΑ

Κατόπιν της παρατήσεως της Κυβερνήσεως Hayashi τῆ 31)5)37, κυ-

βερνά ηδη από 4)6)37 τήν χώραν τόν υπό τόν Πρίγκηπα Κοκουε ύπουργεϊον. Εις τών κυρίων οικονομικών σκοπόν της νέας Κυβερνήσεως είναι η άποκτικης υπό το 5 πρώτου μηνός το 1937 αι εισαγωγαι έκ εξωτερικού ανήλθον εις αξίαν 1.763,7 εκατομμ. yen. Πλεόνασμα ύπερ της εισαγωγής: 517,2 εκατομμ. yen μεγαλύτερον το 5 πρώτου μηνός περυσινού πλεονάσματος κατά 106 ο). Τό επίπεδον τών τιμών χονδρικής πώλησεως εμφανίζει ύποχώρησιν. 'Η έφετεινή έσοδεία σίτου παρουσιάζεται καλή, μεγαλύτερα της περυσινής κατά 7,7 ο). 'Επίσης η παραγωγή κουκουλιών είναι ικανοποιητική.

ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑ

Πρός ένίσχυσιν τών άγροτών και γαιοκτημόνων άπεφασίσθη η ίδρυσις της πρώτης 'Αλβανικής 'Αγροτικής Τραπεζής επί τη βάσει όργανισμού και συστήματος λειτουργίας έκπληθέντος υπό τού διευθυντο 5 πρώτου τμήματος της BANCA DI NAPOLI. 'Εδρα της Τραπεζής θά είναι τα Τύραννα με ύποκαταστήματα εις άλλας τας πόλεις της 'Αλβανίας. Τό άρχικόν κεφάλαιον της τραπεζής είναι χρ. φρ. 2.800.000, τά όποια θά δανεισθῆ από τόν 'Αλβανικόν Κράτος άτόκως, έξοφλήτεια κατά δόσεις έντός 50 έτών. Τό κεφάλαιον της Τραπεζής θά άνέλθη άκόλουθως εις φρ. χρ. 10 εκατομμ. Λόγω τών περιωρισμένων αρχικών κεφαλαίων της η Τράπεζα δέν πρόκειται να χορηγή δάνεια μεγαλύτερα τών 1000 χρυσών φράγκων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Κατά τόν πρώτον εξάμηνον το 1937 η εξαγωγή εμπορευμάτων εις τόν έξωτερικόν ανήλθεν εις 312.810 τόννους αξίας 2.388 εκατομμ. λεβίων έναντι 145.154 τόννων αξίας 1479 εκατομμ. λεβίων αντίστοιχον περυσινής εξαγωγής. Τήν πρώτην σειράν εις τήν άνω εξαγωγήν έχουσι τά καπνά (13.711 τόννοι αξίας 984 εκατ. λεβίων), μετά, τά σιτηρά και τά όσπρια (195.123 τόννοι αξίας 538 εκατομμ. λεβίων), έπονται η άμύργη σπορευλαίων, τά όα (9.957 τόννοι αξίας 204 εκατομμ. λεβίων), αι όρνιθες (ζωντανά και έσφαγμένα), τά δέρματα, τά κερασφόρα ζῶα, τό χοίρειον κρέας και λίπος, τά ξηρά δαμάσκηνα και τό ροδέλιον. Παρατηρείται μεγάλη αύξησης εξαγωγών της 'Αγγλίας Τσεχοσλοβακίας και Πολωνίας. Δια τόν άνω ά, έξάμηνον το 1937 το 5 πρώτου μηνός εμφανίζει ένεργητικόν ύπόλοιπον 132,8 εκατομμ. λεβίων. Κατόπιν νομοθετικού διατάγματος η τιμή το 5 πρώτου μηνός σίτου βαρούς 76 εκατολίτρων άνευ οιδυήποτε μίγματος ώρίσθη λέβια 3.20 το χρ. Μετά τήν πώλησιν υπό το 5 πρώτου μηνός εξαγοράς και εξαγωγής τών παραδοθέντων εις αυτόν σιτηρών υπό τών παραγωγών, τάπραγα-

ποιηθέντα κέρδη θά καταμένωνται αναλόγως μεταξύ τών παραγωγών. 'Η έφετεινή έσοδεία σταφυλών άναμένεται καλή. Προβλέπεται εξαγωγή 6—10 χιλιάδων βαγονίων έναντι 4.666 βαγονίων πέρυσι. 'Η διεύθυνσις τών βουλγαρικών σιδηροδρόμων έλαβεν ηδη τά κατάλληλα μέτρα δια τήν άπρόσκοπτον μεταφοράν τών εξαχθησομένων νωπών σταφυλών.

Συνέπεια το 5 πρώτου μηνός και Τσεχοσλοβακίαν προσφάτου ταξιδίου το 5 κ. Ράδι Βασίλεφ, διοικητο 5 της 'Αγροτικής Τραπεζής της Βουλγαρίας, ύπήρξεν μία συμφωνία ύπογραφείσα εν Βαρσοβία και έτερα συναφθείσα εν Πράγα. 'Επωλήθησαν εις τόν Πολωνικόν Μονοπόλιον Καπνών το 5 πρώτου μηνός 800.000 χρ. καπνά αξίας 95.100 εκατομμ. λεβίων, έδημιουργήθη δέ η δυνατότης αύξήσεως τών πωλήσεων Βουλγαρικών καπνών εις τήν Πολωνίαν, ως και όπωρων, σταφυλών, οίνων και δερμάτων. Εις άντάλλαγμα η Πολωνία θά προμηθεύσῃ εις τήν Βουλγαρίαν τροχαιόν ύλικόν δια τας ανάγκας τών σιδηροδρόμων της. 'Όσον άφορα τήν σύμβασιν μετά της Τσεχοσλοβακίας αύτη έρρυθμίσε τό ζήτημα της άγοράς γεωργικών μηχανών έκ Τσεχοσλοβακίας ητις πόλιν πρόκειται να εισαγάγῃ έκ Βουλβαρίας καπνά, όπώρας, όσπρια κλπ.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

Κατά τους 4 πρώτους μήνας το 1937 η αξία τών εξαγωγών εις τόν έξωτερικόν ανήλθεν εις 1903 εκατ. Δηνάρων έναντι 1111,9 εκατομμ. τῷ 1936 και η αξία τών αντίστοιχον εισαγωγών εις 1568,7 εκατομμ. Δηνάρια έναντι 1.382,2 εκατομμ. κατά τόν πρώτον τετράμηνον το 1936. Παρατηρείται προσπάθεια της Γιουγκοσλαβικής Κυβερνήσεως χάρις εις κρατικάς παραγγελίας, δια αύξήσεως τών εισαγωγών έκ 'Ιταλίας και Γερμανίας να μειωθῆ τό ποσόν τών έκκρεμών έκ συμφηρισμών πιστώσεων αύτης έναντι τών άνω δύο χωρών. Ούτω τό γεμνικόν προς τήν Γιουγκοσλαβίαν χρέος κατέστη δυνατόν να μειωθῆ από 36 εκατομμ. μάρκα τόν 'Απρίλιον εις 25,2 εκατομμ. μάρκα κατά τας αρχάς 'Ιουνίου 1937. Τό χρέος έκ συμφηρισμών της 'Ιταλίας ανήρχετο κατά τά τέλη 'Ιουνίου εις 47 εκατομμ. λιρεττών.

Γενικώς η οικονομική κατάστασις της Γιουγκοσλαβίας εμφανίζεται ευνούικη. Τά έξοδα το 5 πρώτου μηνός παρουσιάζουσιν αύξησιν, επίσης δέ και αι παρά Τραπεζαίς καταθέσεις. 'Η τουριστική κίνησις τέλος έχει σημαντικώς άναπτυχθῆ κατά τήν τελευταίαν διετίαν.

'Η οικονομική διεύθυνσις τών Γερμανών εις Γιουγκοσλαβίαν συνεχίζεται. Κατά πληροφορίας έκ Βερολίνου ιδρύθη έταιρία μεταλλευτικόν έρευνών εν τῷ έξωτερικῷ με κεφάλαιον 500.000 μάρκων σκοπός της όποίας είναι η έκμετάλλευσις τών μεταλλείων ψευδαργύρου και μολύβδου τών έρσιροκόμενων εν Γιουγκοσλαβία, ως και η έξερρύθμισις το 5 Γιουγκοσλαβικού ύπεδάφους.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

'Η έφετεινή έσοδεία σίτου ύπελογίζεται λόγω βλάβης έκ ξηρασίας εις 300.000 βαγονία έναντι 350.000 βαγονίων τῷ 1936. 'Η έσοδεία κριθής ύπολογίζεται εις 80.000 βαγονία μόλις έναντι 160.000 τῷ 1936. 'Η έσοδεία σικάλεως επίσης εις 30.000 βαγονία έναντι 45.000 πέρυσι. Δεδομένου δέ ότι και η έσοδεία άραβοσίτου είναι έλλιπής η ρουμανική κυβέρνησις άπεφασίσε να άπαγορεύσῃ τήν εξαγωγήν το 5 δημητριακού τούτου έσοδείας 1936.

Κατόπιν της άρσεως τών μέχρι το 5 πρώτου μηνός νομισματικών περιορισμών διατάχθησαν αι ρουμανικαί τελωνειακά αρχαί να έπιτρέψωσι τήν έλευθεράν και άπειρίοιστον εισαγωγήν εις Ρουμανίαν χαρτονομισμάτων της 'Εθνικής Τραπεζής της Ρουμανίας. 'Επίσης ηρθε η έλεγχος επί της χρησιμοποίησεως τών δεσμευμένων λέι. Τά έν λόγω διαθέσιμα δέν δύνανται όμως να εξαχθώσιν έκ Ρουμανίας άνευ ειδικής άδειας.

ΤΟΥΡΚΙΑ

'Η αυτοπαραγωγή Θράκης και περιούχων της Προποντιδής είναι εφέτος ικανοποιητική. Εις Πάνορμον και Ραιδεστόν ηρξισε παρατηρούμενη άγοραστική κίνησις επί σιτηρών. 'Η έσοδεία σίτου της 'Ανατολής είναι μικροτέρα της περυσινής κατά 15—20 ο) ποιοτικώς όμως αύτη ύπερτερεί. 'Ηρξισεν η άφιξις τών αιτηρών εις τούς λιμένας Χαϊδάρ Πασσά (Κων)πόλεως, 'Αμισσο 11.700.000 χρ. έσοδείας Σμύρνης, 11.700.000 χρ. έσοδείας Σαμψούντος, 10.500.000 χρ. έσοδείας Μαγνησίας, 5.000.000 χρ. έσοδείας Μούγλων, 8.000.000 χρ. έσοδείων Προύσης και Τοκάτης, 1.000.000 χρ. έσοδείας 'Αϊδινίου κλπ.

Κατά τουρκικάς έφημερίδας η έφετεινή έσοδεία καπνών ύπολογίζεται εις 69.667.000 χρ. έξ ών 16.000.000 χρ. έσοδείας Σμύρνης, 11.700.000 χρ. έσοδείας Σαμψούντος, 10.500.000 χρ. έσοδείας Μαγνησίας, 5.000.000 χρ. έσοδείας Μούγλων, 8.000.000 χρ. έσοδείων Προύσης και Τοκάτης, 1.000.000 χρ. έσοδείας 'Αϊδινίου κλπ.

'Επίσης ικανοποιητική προβλέπεται η έλαιοπαραγωγή, κυρίως της περιφέρειας Κυδωνιών άνερχόμενης εις 10—12 εκατ. χρ. όπου έγενοντο προπώλησις προς 35 γρόσια (28 Δρχ.) τό κιλόν. Κατόπιν τούτου η έξαναγωγική κίνησις προοικνίζεται ένδιαφεροσα εάν μάλιστα ληφθώσιν ύπ' όψιν αι Ισχύουσαι από τινος μετά της 'Ιταλίας και Ρουμανίας έμπορικαί συμβάσεις δυνάμει τών όποιων η Τουρκία δύναται μέχρι 31)12)37 να εξαγάγῃ εις τήν 'Ιταλίαν έλαια αξίας Λιτ. 1.700.000, ξηρούς καρπούς και όσπρια 5.000.000 Λιτ., γαιάνθρακα 3.500.000 Λιτ., κριθήν 3.250.000 Λιτ., ώα 3.000.000 Λιτ., μετάλλευμα μολύβδου 1.500.000 Λιτ., όπιον 1.250.000 Λιτ. και εις Ρουμανίαν μέχρι 1)10)37 προϊόντα αξίας 160.000.000 Λεί, έξ ών τά 10.000.000 εισακτέα με contingent.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

ΚΑΠΝΟΣ—ΣΤΑΦΙΣ—ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ—ΣΙΤΟΣ—ΚΑΦΕΣΣ—ΒΑΜΒΑΞ Κ.Τ.Λ.

ΣΤΑΦΙΔΕΣ

Τό κυριώτερον χαρακτηριστικόν το 5 πρώτου μηνός και τών αρχών το 5 πρώτου μηνός εις τόν 'Ελληνικόν άυτό είδος είναι η άπραξία της άγοράς με μικράς εξαίρεσεις δια τας κατωτέρας ποιότητας. 'Η ήρμεία αύτη άφορα και τήν παλαάν—ως έκ τών μικρών άποθεμάτων—και τήν νέαν έσοδείαν. Αι τιμαί τών όλίγων πραγματοποιηθεισών πωλήσεων περιεστράφησαν γύρω τών 28)—έως 20)3 δι' έμπόρευμα Πύργου και 29)—έως 29)6 δι' έμπόρευμα Πατρών. Αι τιμαί τών ύπολοίπων περιφερειών—άπολύτως όνομαστικά—έσημειώθησαν ως εξής: Ζακύνθος 28)6—31, Αιγίου φιλομέτρια (σικας και κλήματα) 35—39, Αιγίου γουλά και κλήματα 36—48. Εις τήν σουλτανίαν η άγορά ητο μάλλον ζωηρά δι' Αυστραλιανάς, πραγματοποιηθεισών πωλήσεων προς 42—44—48 και μέχρι 72)6 δι' όλίγας έκλεκτάς. Δια τά άσημαντα άποθέματα Κρήτης και Πελοποννήσου δέν ήκούσθησαν τιμαί.

ΒΑΜΒΑΞ

Αι έκ Νέας 'Υόρκης πληροφορίαί περί της έφετεινής συγκομιδής το 5 βάμβακος, λόγω τών άριστων εν τῷ Νέω Κόσμω καιρικόν συνθηκών και της αύξήσεως της σποράς φθασάσης εις μέσον γενικόν όρον τά 10,4 ο) με

maximum τήν Καλλιφόρνιαν με 66 ο), φέρουσι τό προσδοκόμενον σύνολον αύτης εις 15.000.000 δεμάτων περίπου.

'Εξ άλλου αι είδησεις περί της Αιγυπτιακής έσοδείας είναι ώσαύτως ευνούικαι. 'Επίσημοι καταστάσεις παρουσιάζουσιν τήν σπαρείσαν έκτασιν 2 περίπου εκατομμυρίων feddans κατά 15 ο) μεγαλύτεραν της περυσινής.

Αι τιμαί το 5 πρώτου μηνός λόγω τών ανωτέρω ευνούικων είδήσεων έκάμυθησαν, φθάσασαι να σημειωθώσιν εν Νέα 'Υόρκη και μέχρι τών 10,36 σέντς δι' 'Οκτώβριον. Μετά τήν τελευταίαν όμως έκκαθάρισιν η τιμή επανήλθε εις τά 10,95 σέντς όσον περίπου ητο περί τά τέλη 'Ιουλίου.

ΝΩΠΑΙ ΟΠΩΡΑΙ

'Η εξαγωγή σταφυλών και νωπών καρπών παρουσιάζεται εφέτος—λόγω και της εξαίρετικής έσοδείας—λιαν ζωηρά, φαίνεται δέ ότι θά ύπερβῆ κατά πολύ τήν εξαγωγήν το 1935 άνελθοσαν εις τόννους 10.703 έξ ών

4.732 προς Εύρώπην και 5.971 προς Αίγυπτον.

'Ο εξαγωγικός ούτος κλάδος ζωηρώς ένδιαφέρων τήν Εύρώπην, συστηματικοποιούμενος, δύναται 'Αποδοσις πολλά εις τήν 'Εθνικην Οικονομίαν το 5 πρώτου μηνός κατά τό πρόχειρον παράδειγμα η Γιουγκοσλαβία εξέγαγε πέρυσι 5.258 τόννους καρπών και σταφυλών ποιότητος πάντως κατωτέρας τών ιδικών μας.

'Η ανωτέρα ανάγκη της όργανώσεως καθίσταται έτι μάλλον έπιτακτική καθόσον οι γειτονες μας κινούνται υπερωδώς εν προκειμένω. 'Η Βουλγαρία εξαγει φράουλες, τομάτες, μήλα, ροδάκινα και άλλα, η Τουρκία άσχολείται με πειραματικάς άποστολάς.

'Εν τῷ μεταξύ η εξαγωγή έσπεριδοειδών έκ 'Ελλάδος έβη κατά τό 1936 λιαν ικανοποιητικώς: διπλασιάσθησιν της τοιαύτης το 1935. (Τόν. 10.218 έναντι 5.289 άποδόσαντες ύπερ τά 100.000.000 δραχμών).

ΖΑΧΧΑΡΕΙΣ

Εις τό Χρηματιστήριον της Νέας 'Υόρκης αι τιμαί ζαχάρως ύπεχώρησαν δια παράδοσιν Σεπτεμβρίου από 122 τῆ 20)7)37 εις 117)1)2 τῆ 13)8)37 δια δέ παράδοσιν Μαΐου από 132)1)2 τῆ 6)8)37 εις 130 τῆ 13)8)37.

'Η τοιαύτη ύποχώρησις τών τιμών άποδίδεται εις προσφοράς λόγω της

προσεγγιζούσης έκκαθαρίσεως τών συμβολαίων Σ)βρίου.

'Η ύποτιμητική τάσις επηρέασε τας τιμάς Λονδίνου, αΐτινες ύπεχώρησαν εις 6—6)1)2 δια παράδοσιν Δεκεμβρίου και 6—7)1)2 δια παράδοσιν Μαρτίου.

'Η παγκόσμιος κατανάλωσις το 5 έίδους παρουσιάζει συνεχή αύξησιν. Αι κυριώτεροι χώραί της Εύρώπης κατανάλωσαν από το 5)βρίου 1936 μέχρι το 5 Μαΐου 1937 5.711.000 τόννους έναντι 5.365.000 τῆς αύτης περιόδου το 5 παρελθόντος έτους.

'Εν σχέσει προς τήν εξέλιξιν της τευτοπαραγωγής ύπάρχουσι πληροφορίαί, ότι κατά τό α', δεκαεπήμερον το 5 Αύγουστου επεκράτησαν ευνούικαι καιρικαί συνθηκαί τόσο εις Εύρώπην όσον και εις 'Ηνωμένες Πολιτείας της 'Αμερικής. Αι καλλιεργηθείσα όμως έκτάσεις της 'Αμερικής περιωρίσθησαν εφέτος εις 813.485 άκρια έναντι 861.831 το 1936.

'Η άγορά το 5 Πειραιώς διετηρήθη σταθερά λόγω έλλείψεως νέων προσφορών έκ το 5 έξωτερικού δια φρωτόρων έκ της ληγούσης παραγωγής δεδομένου ότι έξηντήθησαν αι διαθέσιμα ποσότητες Ούγγαρίας και Τσεχοσλοβακικού Contigent.

ΣΙΤΟΣ

Αι τιμαί σίτου εν Σικάγω ύπεχώρησαν από 127)7)8 σέντς τῆ 16)7)37

και 122 τῆ 21)7)37 εις 112)5)8 τῆ 13)8)1937.

'Η ύποχώρησις τών τιμών άποδίδεται κυρίως εις τας πληροφορίας περί βελτιώσεως τών έσοδειών τών αυτοπαραγωγών Πολιτειών της Β. 'Αμερικής και εις τήν αύξησιν της παραγωγής της Εύρώπης, ητις ως έκ τούτου θά εισαγάγῃ εφέτος μικροτέρας ποσότητας.

'Η χεμερινή έσοδεία τών 'Ηνωμένων Πολιτειών κατά τό δελτίον της 11ης Αύγουστου έ.έ. ανήλθε εις 688 εκατ. μπουσελς, η δέ της άνοιξεως 202 εκατ. μπουσελς, σύνολον 890 εκατομμ. έναντι εκτιμησεως το 5 προηγούμενου μηνός 664 εκατ. μπουσελς δια τήν χεμερινήν έσοδείαν κατά 219 εκατ. δια τήν άνοιξεως σύνολον 883 εκατ.

Αι έσοδεία σιτηρών της Εύρώπης κατά τό Γεωργικόν 'Ινστιτούτον της Ρώμης από τῆς 15 'Ιουνίου μέχρι τῆς 15 'Ιουλίου έ.έ. έσημείωσαν σημαντικήν βελτίωσιν. 'Υπολογίζεται δέ τό σύνολον τῆς ευρωπαϊκής παραγωγής εις 193,6 εκατ. κούαρτες έναντι 185,2 εκατ. το 5 παρελθόντος έτους.

Εις τόν Πειραιά αι τιμαί πραγματικώς από τῆς διετήρησεως σταθεραί εις 226 σελ. δι' 'Αργεντινόν σίτον και 203 σελ. δια σίτον Ούγγαρίας το 5 Πειραιά. 'Ο νέας έσοδείας Ρουμανικός σίτος ητο κατά τι εϋθηνώτερος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ—ΤΡΑΠΕΖΑΙ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

7-7-1937 & 7-8-1937

Κατά τὸ ἀνωτέρω μηνιαῖον χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι ἀλλοιώσεις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

I Αὐξήσεις τοῦ χρυσοῦ καὶ ἐξωτ. συναλτοῦ	32,4		
Μείον αὐξήσεις τῶν ὑποχρεώσεων εἰς ἐξωτερικ. συνάμα	26,5		
	5,9		
Αὐξήσεις τῶν κερατικῶν νομισμάτων	0,3	δρχ.	6,2 ἑκατ.
II Αὐξήσεις τῶν τοποθετήσεων ἥτοι τῶν ἐμπορικῶν συναλκῶν	16,1		
» Γρ)τίων δημοσίου	6,-		
» Πιστώσεων δημοσίου	252,9		
» Ἑτέρων πιστώσεων	131,2	»	406,2 ἑκατ.
III Αὐξήσεις τῶν κτιρίων τρ. καὶ ἐγκαταστ.			0,2 ἑκατ
III Αὐξήσεις τῶν ἐτέρων στοιχείων ἐνεργητ.	67,6		
Μείον προκύψαντα ἐκ τῆς αὐξήσεως ἐτέρων ὑποχρεώσεων	58,-	»	9,6 ἑκατ.
Σύνολον		»	422,2 ἑκατ.

Τὰ διατιθέντα ὡς ἄνω ποσὰ προέκυψαν ἐκ τῶν ἐξῆς πηγῶν :

I Ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς δυναμικῆς κυκλοφορίας ἥτοι τῶν Καταθέσεων Δημοσίου	256,9		
» » εἰς ἐτέρους ἰσομοῦς	441,9		
Μείον μείωσης Καταθέσεων τραπεζῶν	232,5		
Γρ)τίων καὶ τρκῶν ὄψεως	8,2		
	458,1		
Μείωσης Κυκλοφορίας	61,9	δρχ.	396,2 ἑκατ.
II Ἐκ τῆς ρευστοποιήσεως τῶν Δανειῶν Δημοσίου εἰς χρυσὸν		»	15,3 ἑκατ.
III Ἐκ τῆς ρευστοποιήσεως Ἐπενδύσεων		»	10,7 ἑκατ.
Σύνολον		»	422,2 ἑκατ.

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΞΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι τραπεζῶν κατὰ τὸ τρίμηνον Μαρτίου Μαΐου 1937 ε χεν ὡς ἐξῆς :

	εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν			
	Μάρτιος 1937	Ἀπρίλιος 1937	Μάιος 1937	Μάιος 1936
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ				
Ταμείον	530,3	540,-	525,2	424,6
Παρά τῆ τραπε. τῆς Ἑλλάδος	1,660,1	1,712,8	1,785,7	838,3
Παρ' ἄλλαις τραπεζαῖς	538,8	853,5	792,9	586,-
	2,729,2	3,106,3	3,103,8	1,848,9
Χρυσὸς ξεν. τρ)κά καὶ συναλ)μα	676,1	549,6	488,1	612,5
Σύνολον διαθεσίμων	3,405,3	3,655,9	3,591,9	2,461,4
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ				
Χαρτ. τίτλων καὶ ὁμολογιῶν	1,752,7	1,740,5	1,734,-	1,748,8
Προεξοφλήσεις	2,506,4	2,622,5	2,671,5	2,491,5
Τοποθ. βραχυτρ. (3 μηνῶν)	8,437,7	8,606,4	8,991,1	8,556,8
» μακροτρ. (πέραν 3 μην.)	6,901,6	6,666,6	6,578,4	6,203,2
Συμμετοχαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις	1,039,2	1,061,5	1,067,5	993,3
	20,627,6	20,697,5	21,042,5	19,993,6
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ				
Καταθ. ταμειυτηρ. εἰς δρχ.	13,366,2	13,619,1	13,798,6	12,360,2
» » ξέν. νομ.	1,006,4	1,002,3	997,8	1,010,6
Καταθ. προθεσμ. εἰς δρχ.	4,020,4	4,065,4	4,032,6	3,821,1
» » ξέν. νομ.	1,827,7	1,825,-	1,817,5	1,943,7
	20,220,7	20,511,8	20,646,5	19,135,6

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΛΗΡΙΓΚ 31.7.37

Γερμανίας		
Σουηδίας		
Φινλανδίας		
Ἰταλίας		
Τσεχοσλοβακίας		
Βελγίου		
Αὐστρίας		
Ἑλβετίας		
Οὐγγαρίας		
Γαλλίας		
Νορβηγίας		
Ρωσίας		
Ρουμανίας		
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ	Δρ.	86 387.—
Λ)μοῦς Α'. (Ἐμ)τα)		» 39.573.079.—
Λ)μοῦς Β'. (Τουρ. ἐξ οἰκ. ἀνάγκ.)		» 15.014.—
Τουρκίας		
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ	Δρ.	49.462.—
Λ)μοῦς Α (Ἐμ)τα	STOCK LTQS	2.826.—
» Γ (Γαϊάνθρακες)		» 100.943.—
Γιουγκοσλαυίας :		
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ	Δρ.	30.553.888.—
Λ)μοῦς ἐπ' ὄν. Ἐθ.Τρ. Γιουγκοσλαυίας (TRIPARTITE)	DIN.	28.453.059.—
Σύνολον ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων	Δραχ.	973.344.797.—
» παθητικῶν	»	» 972.567.460.—
Ἐπίλοιπον τῆ 31/7/37 Ἐνεργητικῶν	Δραχ.	777.337.—

ΣΗΜ. Ἡ τροπὴ ἔλαβε χώραν ἐπὶ ταῖς μέσας τιμαῖς τοῦ δελτίου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τῆς 31—7—37.

STOCK	RM	23.740.117.—
ΑΝΟΙΓΜΑ	RS	3.145.446.—
» FS		773.862.
» Lits		7.675.033.—
» K C		48.583.816.—
» F.B.		9.210.519.—
» DOLS		1.567.526.—
» F.S.		1.353.390.—
» Δρχ.		17.989.160.—
» FF		40.103.378.—
» ΛΑ		95.420.—
» Δρχ.		9.691.071.—
		Δραχ. 39.075.520.—
		Δρ. 49.462.—
		LTQS 103.769.—
		Δρ. 30.553.888.—
		DIN. 28.453.059.—
		Δραχ. 973.344.797.—
		» 972.567.460.—
		Δραχ. 777.337.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

Ἡ κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον ἐ. ἔ. εἶχεν ὡς ἀκολούθως :

Εἰσαγωγή τόννοι	206.860	ἀξίας	1.145.220.000
Ἐξαγωγή	114.851	»	382.109.000
Ἐλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου			763.111.000
Κατὰ τὸν Ἰούνιον 1936 εἶχομεν			
Εἰσαγωγῆν τόννους	230.248	ἀξίας	1.023.937.000
Ἐξαγωγῆν	69.587	»	228.342.000
Ἐλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου			795.595.000
Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ἰουνίου ἀνήλθεν			
Εἰσαγωγή τόννοι	1.372.081	ἀξίας	7.178.294.000
Ἐξαγωγή	660.520	»	4.005.683.000
Ἐλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου			3.172.611.000
Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ἰουνίου 1936 εἶχομεν			
Εἰσαγωγῆν τόννους	1.225.200	ἀξίας	5.709.858.000
Ἐξαγωγῆν	426.916	»	2.604.867.000
Ἐλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου			3.104.991.000

ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.

Συνοπτικὴ Κατάστασις τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1937

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον καὶ διαθέσιμα παρὰ Τραπεζαῖς	1.079.914.82	
Δάνεια ἐπ' ἐνεχυρῶ χρηματογράφων	2.412.442.20	
Ὁμολογιαὶ δανειῶν Ἐθνικῶν καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ Μετοχαι	21.564.125.30	
Ἀδιαθέτοι ὁμολογιαὶ μεταβιβασθέντων λοχειοφόρων δανειῶν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς	31.446.816.79	
Ἀπαιτήσεις ἀπαρτιζούσαι τὸ κάλυμμα κτηματικῶν ὁμολογιῶν εἰς £ :		
α) Δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ	£ : 1.808.780-0 3	
β) » πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπὶ ἐκχωρήσει προσόδων	» 1.429.585-4 3	
γ) Δήξασαι τοκοχρεολυτικαὶ δόσεις	» 569.024-5 2	
δ) Ἄλλο κάλυμμα :		
Εἰς καταθέσεις παρὰ τραπεζαῖς ἀξίας	» 158.000-0 0	
Εἰς ὁμολογιαὶ Λίρας	» 125.390-0 0	
196.204.3.11 μείον κρατῆς.		
Ὁμοῦ	£ 4.120.779-9 8	1.545.292.306.12
Κτηματικαὶ ὁμολογιαὶ εἰς λίρας		215.321.451.63
Δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπ' ἐκχωρήσει προσόδων		339.773.714.10
Ἀπαιτήσεις ἐκ μεταβιβάσεως παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος		287.141.877.90
Κατάστημα Τραπεζῆς, ἐγκαταστ. καὶ κτήματα Τραπεζῆς		36.386.007.40
		2.480.416.656.27

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον Μετοχικῶν	80.000.000.—
Κεφάλαια ἀποθεματικά	34.000.000.—
Προβλεψις πρὸς ἀντίκρουσιν διαφορᾶς ἐκδόσεως ὁμολογιῶν εἰς Λίρας	24.107.819.—
Καταθέσεις :	
α) Ἐν ὄψει	16.103.691.54
β) Δεσμευμένα	145.646.891.64
γ) Ἐπὶ προθεσμία	14.499.199.55
Ἀνοικτοὶ ἰσομοὶ παρὰ τραπεζαῖς ἐν Ἑλλάδι Κτηματικαὶ ὁμολογιαὶ εἰς £ :	12.199.278.36
Ὁνομαστικὴ ἀξία τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὁμολογιῶν	£ : 4.743.000-0 0
Μείον διαφορᾶς τιμῆς ἐκδόσεως	» 420.112-7 0
Ἐπίλοιπον	» 4.310.587-13 0
Ἐπίλοιπον	1.616.395.368.75
Ἐπιχορηγήσεις ἐκ μεταβιβάσεως παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος	391.944.522.40
Ληξιπρόθεσμοὶ ὑποχρεώσεις καὶ τόκοι	31.538.968.25
Διαφοροὶ Λογαριασμοὶ	93.980.916.78
	2.480.416.656.27

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεν. Λογιστηαίου Κ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ἡ προσωρινὴ κατάστασις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ κράτους ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι τέλους Μαΐου 1937, ὅτινα ἀνήλθαν εἰς τὰ κάτωθι ποσὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἐσοδα καὶ ἐξόδα τῆς αὐτῆς περιόδου τοῦ 1936.

	1936	1937
Ἐσοδα		
Προϋπολογισθ.	11,183,9	16,093,8
Βεβαιωθέντα	1,940,9	2,124,7
Εἰσπραχθέντα	1,466,7	1,640,6
Ἐξόδα		
Χορηγ. πιστώσ.	12,793,6	16,663,6
Ἀναληφθ. ὑποχ.	5,599,3	6,682,4
Πληρωθέντα ἐξόδα	1,516,-	1,466 6

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ΔΟΕ αἱ εἰσπράξεις τῶν ὑπεγγύων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν χρέος προσόδων τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἀνήλθον εἰς δρχ. 342,307,359 ἔναντι δρχ. 334,605,279 τοῦ Ἰουνίου 1936.

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ἰουνίου 1937 ἀνήλθον εἰς δρχ. 1,962 758,842 ἔναντι δρχ. 1,907,345,122 τῆς αὐτῆς περιόδου τοῦ 1936.

Αἱ εἰσπράξεις αἱ προωρισμένα δια τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσφυγικοῦ δανείου ἀνήλθον κατὰ τὸν Ἰούνιον 1937 εἰς δρχ. 62,574,322 ἔναντι δρχ. 43,954,822 τοῦ Ἰουνίου 1936.

Σύνολον εἰσπράξεων 1)1)37—30)6)37 δρχ. 2,266,942,308 1)1)36—30)6)36 » 2,137,887,653

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀπὸ τῶν μέσων Ἰουλίου παρετηρήθη ἐλάφρυνσις τῶν Positionς τῆς ἀνατιμητικῆς κερδοσκοπίας ἐνεκα δὲ τούτου οἱ τόκοι τῶν μεταφορῶν τοῦ τέλους Ἰουλίου ἦσαν χαμηλότεροι τῆς προηγουμένης ἐκκαθαρίσεως διακυμανθέντες ἀπὸ 12—14 %.

Κατὰ τὴν μεταφορὰν τῆς 15 Αὐγούστου διεκυμάνθησαν ἀπὸ 12—15 %.

Ἀξιοσημεῖωτα γεγονότα ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι 15 Αὐγούστου ἦσαν ἡ ἀνατιμησις τῶν μετοχῶν ΣΠΑΠ, λόγω τῶν πληροφοριῶν περὶ ἀφίξεως ὰτομοτρῖς πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν αὐτοκινήτων καὶ ἡ ἀσκηθεῖσα εὐρεία κερδοσκοπία ἐπιτῶν μετοχῶν Ἀτλαντος αἰτίνας ἐσημείωσαν ἀποτόμου διακυμάνσεις.

Αἱ συνήθως κινούμενα βιομηχανικαὶ ἀξία ἐπαρουσίασαν περιορισμένας μᾶλλον συναλλαγὰς εἰς τιμὰς κατὰ τὸ πλεῖστον μειωμένας. Ἐξαιρέσιν ἐσημείωσαν αἱ μετοχαὶ Οἰνοπνευματοποιίας καὶ αἱ Πυριτιδοποιείου, λήγοντος δὲ τοῦ πρώτου 15η-μέρου τοῦ Αὐγούστου ἀνετιμήθησαν ἐλαφρῶς καὶ αἱ μετοχαὶ Τσιμέντων Ἡρακλῆς, Λιπαματῶν καὶ τῆς Ἐτ. Ζύμα Ἀρτοποιίας.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 53-718

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΠΑΣΑ ΧΡΩΜΟΤΥΠΟΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Γροφή δροσιστική πινουλία εἰς βιταμίνια

Ὁ Ὑποδιοικητὴς Γ. ΙΑΤΡΟΥ

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

19 Ιουλίου:

Ο Υποδιοικητής της Αγροτικής Τραπέζης κ. Αλιβιζάτος προβαίνει εις έκτενεις ανακοινώσεις σχετικάς με την μελλοντική παραχώρησην δανείων προς τους γεωργούς.

20 Ιουλίου:

Ρυθμίζονται οριστικώς αι σχέσεις Κράτους και Ρower δι' υπογραφής σχετικών συμφωνιών.

21 Ιουλίου:

Παραιτηθέντος του κ. Ανδρέα Χατζηκυριάκου το υπουργείον Εθνικής Οικονομίας αναλαμβάνει ο Διευθυντής της Εθνικής Τραπέζης κ. Ιωάννης Αρβανίτης.

24 Ιουλίου:

Παρουσία του Υπουργού Τ.Τ.Τ. θεμελιούται εν Κάτω Λιούσιος το οικημα του Ελληνικού Ραδιοφωνικού Σταθμού.

31 Ιουλίου:

Αγγέλλεται η ίδρυσις Ελληνικών Ναυπηγείων ενθα προσεχώς θα ναυπηγηθώσιν αντιτορπιλικά.

1 Αυγούστου:

Θάνατος του άλλοτε Προέδρου της Βουλής Χαρ. Βοζίκης.

4 Αυγούστου:

Με ένθουσιασμόν και λαϊκάς εκδηλώσεις εορτάζεται καθ' όπαν το Κράτος η πρώτη επέτειος του Νέου Κράτους.

6 Αυγούστου:

Δι' αποφάσεως του Υπουργείου της Παιδείας άκυρούνται αι από Απριλίου μέχρι σήμερα μεταθέσεις των Εκπαιδευτικών.

8 Αυγούστου:

Η Κυβέρνησις αποφασίζει την καταβολήν ποσοστού 40 ο) εις τους όμολογιούχους.

9 Αυγούστου:

Ο Έλλην Υπουργός Τύπου και Τουρισμού επισκέπτεται επίσημος εν Παρισίοις την Διεθνή Έκθεσιν.

12 Αυγούστου:

Ο Προϋπουργός της Σερβίας κ. Στογιαντινοβιτς συναντάται μετά του Προϋπουργού κ. Μεταξά εν Κερκύρα.

19 Αυγούστου:

Ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως παρακολουθεί τα γυμνάσια βολής εις την πεδιάδα των Θηβών και επισκέπτεται την πόλιν όπου γίνεται δεκτός μετ' ένθουσιασμού.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

19 Ιουλίου:

Τιθεμένου εις εφαρμογήν του τετραετούς σχεδίου υπολογίζεται ότι η Γερμανία θα εξασφαλίση επάρκειαν σιδήρου και άλλων πρώτων ύλων.

20 Ιουλίου:

Η Έθνηστική Ίσπανία, έώρτασε μεγαλοπρεπώς την πρώτην επέτειον της Έπαναστάσεως του στρατηγού Φράνκο.

21 Ιουλίου:

Θάνατος του διασημου έφευρέτου και σοφού Γουλιέλμου Μαρκόνι.

24 Ιουλίου:

Κατελήφθη η Brunete υπό των επαναστατικών στρατευμάτων εν Ίσπανία.

25 Ιουλίου:

Παρουσία της Α. Β. Υ. του Πρίγκιπος Ανδρέου έγένοντο τ' αποκαλυπτήρια της προτομής του άειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Α' εις Aix—les—Bains.

26 Ιουλίου:

Ζωηρόν Αύστρουγγικόν έπεισόδιον εν Άνω Αυστρία. Φιλοχιτλερικοί εκδηλώσεις των Παλαιών πολεμιστών.

27 Ιουλίου:

Ο Βέλγος Βασιλεύς αναλαμβάνει την πρωτοβουλίαν ιδρύσεως Διεθνούς Όργανισμου προς μελέτην των οικονομικών ζητημάτων.

28 Ιουλίου:

Κατά την επίσκεψιν των Βρετανών ηγεμόνων εις την Βόρειον Ίρλανδίαν λαμβάνουσι ζωηράν άναρχικαί εκδηλώ εις.

30 Ιουλίου:

Ένταθείσις της καταστάσεως εν Άπω Ανατολή άρχεται άκίρρητος πόλεμος Κίνας και Ίαπωνίας.

31 Ιουλίου:

Η Έπιτροπή μη Έπεμβάσεως άδυνατούσα να εκπληρώση τον προορισμόν της αυτοδιαλύεται.

1 Αυγούστου:

Γερμανοοβρηγικόν έπεισόδιον εντφ λιμένι Berger διευθετείται φιλικώς.

3 Αυγούστου:

Ο κ. Μουσσολίνι άπαντά δι' ίδιογράφου έπιστολής του προς τον Άγγλον Προϋπουργόν κ. Chamberlain.

10 Αυγούστου:

Η Δημοκρατία του Salvador άποσύρεται της Κοινωνίας των Έθνών.

11 Αυγούστου:

Ο Ίταλός Βασιλεύς, ο Λιούδος και ο Duce παρακολουθούντι μερίστη σπουδαιότητος συνδεδασμένα γυμνάσια εις Σικελίαν.

13 Αυγούστου:

Συνεπεία πυρκαϊάς άποτεφερούται και βυθίζεται εν τφ λιμένι της Νεαπόλεως το πλωτόν Ίταλικόν Νοσοκομείον Ιολουαν.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

I. ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ

Τόν έρχόμενον μήνα θα ένεργηθώσιν αι κάτωθι κληρώσεις:

1) Τη 5η Σ)βρίου.—Η 62α κλήρωσις όμολογιών μετά λαχνοῦ, πληρωτέων τη 5)10)1937, του Έθνικού Άναγκαστικού Δαχειοφόρου Δανείου δρχ. 1.570.000.000 6 1)2 ο)ο 1922.

2) Τη 7η Σ)βρίου.—Η 68η κλήρωσις μετά λαχνοῦ, πληρωτέων τη 7)10) 1937, του Έθνικού Δαχειοφόρου Δανείου δρχ. 300.000.000 5 ο)ο 1920.

3) τη 15η Σ)βρίου.—Κλήρωσις όμολογιών, πληρωτέων τη 15)10)37, του Δανείου Έταρείας Σιδηροδρόμων Π.Α.Π. £ 286.000. 4 1)2 ο)ο 1885.

II. ΤΟΚΟΜΕΡΙΔΙΑ

Τόν έρχόμενον μήνα πληρώνεται το κάτωθι τοκομερίδιον:

1) Τη 1η Σ)βρίου.—Τοκομερίδιον ύπ' αριθ. 23 δρχ. 8,75 του Δαχειοφόρου Δανείου Έθνικής Τραπέζης της Ελλάδος δρχ. 200.000.000 7 ο)ο 1925. Σημ. Εις την άνωτέρω στήλην δέν αναφέρονται τα λήγοντα κατά Σε-

πτέμβριον τοκομερίδια των εις χροσόν Έθνικών Δανείων, καθότι δέν ύφίσταται έτι συμφωνία μετά των ξένων όμολογιούχων, ως προς το καταβλητέον ποσοστόν δια την χρήσιν 1937—1938.

III. ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ

Τόν έρχόμενον μήνα άρχεται η έξόφλησις των κάτωθι κληρωθεισών εις προηγούμενας κληρώσεις όμολογιών: 1) Τη 1η Σ)βρίου.—Τών κληρωθεισών κατά την κλήρωσιν της 5)7)37 όμολογιών μετά λαχνοῦ και εις το έρτιον του Δαχειοφόρου Δανείου Έθνικής Τραπέζης της Ελλάδος δ.χ. 200 000.000 7 ο)ο 1925.

IV. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1) Από τη 3)8)37 ήρξατο η πληρωμή του μερίσματος χρήσεως 1937 (αριθ. μερισματαποδ. 26) της Άν. Έτ. «Έταιρία Διόρυγος Κορίνθου» έκ δρχ. 12 κατά μετοχήν.

2) Από της 20)7)37 ήρξατο η πληρωμή του μερίσματος χρήσεως 1937 (αριθ. μερισματαποδ. 19) της Έθνικης Βιομηχανικής Έταιρίας «Παλλάς Αθηνά» έκ δρχ. 60.—κατά μετοχήν.

3) Από της 20)7)37 ήρξατο η πληρωμή του μερίσματος χρήσεως 1937 (αριθ. μερισματαποδ. 73) της Έταιρίας Έλληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου εις δρχ. 140.—κατά μετοχήν.

4) Από της 12)8)37 ήρξατο η πληρωμή του μερίσματος χρήσεως 1937 (αριθ. μερισματαποδ 12) της Άν. Έτ. Μεταξοϋφαντουργίας «Χρυσόσαλλις» Στ. Η. Παπαδοπούλου έκ δρχ. 6—κατά μετοχήν.

5) Από της 2)8)37 ήρξατο η πληρωμή του μερισματαπ. χρήσεως 1937 (αριθ. μερίσματα 1) της Άν. Οικοδ. Έταιρίας «Κέκροψ» έκ δρχ. 25—κατά μετοχήν.

6) Από της 2)8)37 ήρξατο η πληρωμή του μερισματαπ. χρήσεως 1937 (αριθ. μερίσματα 23) της Άν. Έτ. Έπιχειρήσεων εν Έλλάδι «Προνομιούχος» εις δρχ. 50,84 κατά μετοχήν.

Advertisement for A. MAMOS & S. featuring furniture and bedding. Text: Α. ΜΑΜΟΣ & Σ. ΕΠΙΠΛΑ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ. Ίδια τιμιάς τοις μετρητοίς. ΚΘΕΣΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 20. ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑ.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΑ ΣΚΕΥΗ ΕΤΑΜΕ

ΚΑΣΣΙΤΕΡΩΜΕΝΑ ΑΣΠΡΟΥΛΗ

Έργοστάσιον Γωνία Άσμάτων 17 Μηλιδών 5 Τηλ. 52-266

Δεχόμεθα παραγγελίας έπαρχιών. Ζητήσατε εικόνογραφημένον κατάλογόν μας.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΜΛΑΔΟΣ

(της 7ης Αύγουστου 1937)

Table with columns for ENERΓΗΤΙΚΟΝ and Δρχ. showing financial data for assets and liabilities.

Table with columns for ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ and Δρχ. showing financial data for liabilities and equity.

ΒΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΞΕΦΑΝΤΙΚΟΣ ΤΟΚΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΩΡΩΝ

Table showing interest rates for various countries (ΧΩΡΑΙ) and their respective terms (ΕΒΗ ΤΟΙΣ Ο)Ο and ΙΣΧΥΣ ΑΠΟ).

ΤΥΠΟΙΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ, Δ. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΓΕΡ 18 - ΤΗΛ. 53718

Προξοφλητικός τόκος 6 ο)ο Η παρούσα δημοσίευσις γίνεται διά λογαριασμόν της Τραπέζης μόνον κατόιν έγγράφου έντολής αυτής.

Έν Αθήναις τη 7η Αύγουστου 1937

Ο Υποδιοικητής ΚΥΡ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ

Ο Τμηματής του Γεν. Λογιστηρίου ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΒΙΚΟΣ